

ÉLETTÜNK

L. évf. 4. szám (50. Jg. Nr. 4.)

Az európai magyar katolikusok lapja

2018. április

NE REJTŐZZETEK A MONITOR MÖGÉ!

Közzétették Ferenc pápa üzenetét a 33. ifjúsági világnapra, amelyet március 25-én tartanak világszerte egyházmegyei szinten. Ezzel egy lépéssel közelebb kerülünk a nemzetközi találkozóhoz, amelyet 2019-ben Panamában rendeznek majd.

Az életben soha nem szabad elveszteni a találkozás ízét, az együtt álmodás ízét. Ne hagyjátok, hogy a fiatalság fényessége egy sötét szobában hunyjon ki, melynek egyetlen ablaka a világra a számítógép és az okostelefon – figyelmezteti Ferenc pápa a fiatalokat. Az idei világnap témája: „Ne félj, Mária, mert kegyelmet találtál Istennél” (Lk 1,30). A Szentatya emlékeztet rá, hogy idén októberben lesz a fiatalokkal foglalkozó püspöki szinódus a Vatikánban.

Az élet fiatal szakaszában természetes, hogy bizonyos dolgok zavarnak bennünket, félelmet keltenek bennünk. Félnünk attól, hogy nem szeretnek minket önmagunkért. Félnünk, hogy nem találunk munkát, hogy nem sikerül szakmailag előrelépni, hogy nem tudjuk megvalósítani az álmainkat. Ilyenkor fennáll a kísértés, hogy olyan mércékhez igazodjunk, melyek műviak, elérhetetlenek. Sok fiatal ezért folyton photoshoppolja, korrigálja saját képét, álarcok és hamis identitás mögé bújik, míg végül ő maga is hamissá válik. A fiatalok túl gyakran ki vannak éhezve a digitális „tetszik” jelzésekre. Tőlük azt kéri a pápa, hogy adjanak nevet félelmeiknek, főként a megkülönböztetés révén. Mária példája nyomán, akit az Istengyermek anyjának választott, és akitnek példáját állította az idei világtalálkozó témájaként, a pápa mindenkit arra hív, hogy ne féljen, tárja ki élete kapuját és nyíljon meg a többiek előtt.

Azért sem kell félnünk, mert Isten nevének szólít minket, feltárva előttünk hivatásunkat, az életszentségre és a jóságra való tervét. Az Égi Atya hívása személyes és egyedül, ezért bátorságot kér tőlünk, hogy megszabaduljunk a közhelyek egységesítő nyomásától. Életünk így eredeti és megismételhetetlen ajándék lesz Isten, az Egyház és a többi ember számára.

Az isteni kegyelem, mely folyamatos, nem múlt vagy pillanatnyi dolog, ingyenes szeretetről beszél nekünk, és ez vigasz lehet minden fiatalnak, éljen bárhol is a világon. Nem kell kiérdemelnünk ugyanis Isten közelségét és segítségét, kiváló önéletrajzot bemutatnunk, mely érdemeinktől és sikereinktől roskadozik. Az ismeretlen, amit a holnap tartogat számunkra nem egy homályos fenyegetés, amit túl kell élni, hanem kedvező idő, hogy megéljük hivatásunk páratlanságát.

Megnyugtató és szeretetteljes szavakkal ír Ferenc pápa a fiataloknak, bátorítva őket, hogy legyenek merészek, nyíljanak meg Isten kegyelme előtt, ahol a lehetetlen valósággá válik. A pápa bizik bennük, kéri, hogy tegyék jobbá a világot, kezdve a közvetlen környezetükkel. Azt szeretném, hogy az Egyházban fontos dolgokat bízzanak rátok, teret adjanak nektek és ti készüljétek, hogy fölvállaljátok ezt a felelősségeteket.

(Folytatás a 7. oldalon)

Krisztus feltámadása
Hans Rottenhammer festménye

REVICZKY GYULA

Feltámadás

*Fakadnak már a virágok,
Kiderül az ég,
És a föld most készül ülni
Drága ünnepét.
Szíveinkben, mint a földön,
Ma öröm legyen,
Feltámadt az istenember
Győzedelmesen!*

*Akik tanait gyűlölték,
Meg nem ölheték.
Nem rejtette sír magába
Égi szellemét.
Mert égből eredt, s nem is volt
Születése sem...
Feltámadt az istenember
Győzedelmesen!*

*Kettős ünneplés azóta
Minden kikelet!
A mennyországé és a földé...
Ünnepeljétek!
Adjatok hálát, hogy ismét
Új világ terem,
S feltámadt az istenember
Győzedelmesen!*

*Aki tudja, mint töré fel
Sírját a dicső:
Aki látja, hogy a földön
Minden újra nő:
Gondoljon feltámadásra,
Mely örök leszen...
Feltámadt az istenember
Győzedelmesen!*

*Adjatok hálát, s virágot,
Tömjént hozzatok.
Hallelujah! Hallelujah!
Zengje ajkatok.
Mert feltámadtok ti is még
Valamennyien,
Mint az istenember egykor:
Győzedelmesen!*

**BOLDOG
HÚSVÉTOT
KIVÁN
OLVASÓINKAK
AZ ÉLETÜNK!**

A FELTÁMADÁS TAGADÓI

Írta: Rédly Elemér

Mitévők legyünk ezekkel az emberekkel? Hiszen Jeruzsálem minden lakója tudja s nem is tagadhatjuk, hogy nyilvánvaló csoda történt általuk. De hogy még inkább el ne terjedjen a híre a nép között, fenyegezzük meg őket, hogy ne beszéljenek többé senkinek se erről az emberről. Ezután behívták őket, s megparancsolták, hogy egyáltalán ne beszéljenek, és ne tanítsanak Jézus nevében. Erre Péter és János így válaszolt: Magatok ítéltétek meg, Isten előtt helyes volna-e inkább rátok hallgatni, mint az Istenre? Mi nem hallgathatunk arról, amit láttunk és hallottunk! Erre újabb fenyegetések közt a népre való tekintettel szabadon bocsátották őket, mert semmi jogcímet nem találtak megbüntetésükre. – Kérdőre vonták őket: Szigorúan megparancsoltuk nektek, hogy ne tanítsatok róla, és mégis egész Jeruzsálemet elárasztottátok tanításotokkal, s ránk akarjátok hátrítani annak az embernek a vérért. De Péter és a többi apostol így válaszolt: Inkább kell engedelmeskedni Istennek, mint az embereknek! Atyáink Istene föltámasztotta Jézust, akit ti a keresztfára feszítve meggyilkoltatok. Ezeknek a dolgoknak tanúi vagyunk mi és a Szentlélek, akit Isten megadott mindazoknak, akik engedelmeskednek neki. (ApCsel 4,16–21. – 5,27–32)

Jézus személye, tanítása, csodái és feltámadása kezdetől fogva nyugtalanította és szembeállította Jézus követőivel azokat, akik nem hittek benne. Már az Úr Jézus sírját őrző katonákat is lefeszítették, nehogy a feltámadás tanúi legyenek. Azóta eltelt kétezer év, és mindig voltak,

akiknek valamiért érdekükben állt, hogy ne csak Jézus feltámadását tagadják, hanem üldözzék azokat, akik hisznek benne. A kétezer év óta folyó üldözés nemcsak hiábavalónak bizonyult, hanem ellenkezőleg, a vértanúk serege Jézus feltámadásának történelmi bizonyítékává lett. Egyetlen olyan eseménye sincs a történelemnek, amelynek annyi tanúja lenne, mint Jézus feltámadásának.

Jézus feltámadása ma is sok nem hívő embert „zavar”, akik nem csak nem hisznek, hanem azt szeretnék, ha egyre kevesebb ember hinne Istenben és az örök életben, ha mi sem hinnénk az Úr Jézus feltámadásában. Felmerül bennünk a kérdés, miért zavarja őket a keresztények hite, milyen érdek vezeti őket, amikor ellenünk harcolnak? Nyilvánvaló, hogy a kérdésre többféle választ is lehet adni.

A nem hívők sokszor a tudomány nevében lépnek fel, és azt vallják, hogy egy mai művelt ember nem is lehet hívő, mert a hit és a tudomány kizárják egymást. Ezt annak ellenére állítják, hogy az elmúlt századok legnagyobb tudósai egyértelműen hittek a világot teremtő Istenben, és a nem hívő tudósok, minden próbálkozásuk ellenére sem tudtak eddig egyetlen értelmes érvet megfogalmazni hitünk ellen. Könnyen beláthatjuk ennek okát, a természettudomány ugyanis az anyagvilág jelenségeivel, a fizika, a kémia és a biológia törvényszerűségeivel foglalkozik, míg a hittudomány Istennek és az embereknek a kapcsolatával, azzal a világgal, amelyet egyedül Isten üzenetéből ismerhetünk meg.

(Folytatás a 2. oldalon)

KULTÚRA ÉS EGYHÁZ

A Felső-Ausztriai Magyarok Kultúregyesületének 50. évfordulójára

A teremtés által beleszületünk egy népbe, és ez által egy nyelvbe, kultúrába. Ahogyan mondani szokás, az anyatejjel szívjuk magunkba az anyanyelvet, amelynek segítségével már kiskorunkban elkezdjük kifejezni magunkat és megérteni mások szavait, majd később is, ahogyan növekszünk, a nyelvvel tudjuk megfogalmazni gondolatainkat, közölni érzelmeinket, benyomásainkat, örömeinket és bánatainkat. Imádkozni is igazán az anyanyelvünkön tudunk. Bármenyire is elsajátítunk egy idegen nyelvet, lelkünket az anyanyelven ünneplélt liturgia és vallásos ének emeli a magasba.

A keresztség által, leggyakrabban már pici gyermekekékként, tagjai leszünk egy egyházi közösségnek, ahol magunkba szívjuk a jézusi tanítást, kapcsolatba kerülünk a keresztény értékekkel és keresztény kultúrával. Ha keresztény családban nővünk fel és neveltetésünk is ezen értékek átadását biztosítja, akkor nem jelent nehézséget, hogy nyelvünket, kultúránkat, hagyományainkat az Egyházzal karöltve, azzal együttműködve őrizzük, elmélyítsük, gazdagítsuk.

A Felső-Ausztriai Magyarok Kultúregyesületét közel három évtizede ismerem, és már az itteni életet kezdetben, a kilencvenes években örömmel tapasztaltam, hogy az egyesület az Egyházzal, a magyar lelkésszel – abban az időben Kerny Géza atyával – szorosan együttműködik. A jelenlegi lelkész, Mag. Szabó Ernő szintén jelen van az egyesület életében, ott látjuk annak rendezvényein, biztosítja az ösz-szejövelekeknek a szükséges termeteket, illetve a lelkipásztori központot. Így a

Kiss Levente, Gerczuj András és Vencser László 2015. november 15-én, a magyar szórvány napján Linzben

lelkészség és a magyar szervezetek, csoportok egymást segítik és gazdagítják. Mindez az emberek érdekében történik, az egyének és a közösség javát szolgálja, az életet szebbé, teljesebbé teszi.

(Folytatás a 3. oldalon)

HITÜNK KÉRDÉSEI

A keresztény hit védelmezői (13.)

Tertullianus Karthágóban született 160 körül, apja katonatiszt volt. Jogi tanulmányai után ügyvédként működött Rómában. 195 körül keresztelkedett meg és visszatért szülővárosába. Ezután kezdett írni, latinul és görögül. Minden tehetségét az Egyház szolgálatába állította. Túlságosan szigorú volt mind önmagához, mind másokhoz. Erkölcsi kérdésekben egyre merevebb álláspontot képviselt. Úgy látta, hogy az Egyházban meglazult a fegyelem, ezért 207 körül szakított a nagy Egyházzal, a montanizmussal. Ennek ellenére Tertullianus Ágostonig a latin egyház legnagyobb teológusa. Ismerete mindazt, amit a keresztény teológia előtte megalkotott. Halála éve 220-ra tehető.

Írásában nincs fejlődési fokozat, minden írása azonos színvonalon áll. Montanista írásai sem különböznek a katolikus korában írt munkáitól. Az Egyházzal való szakítás ellenére keresztény író maradt, akinek örökösök Szent Ciprián és Szent Ágoston.

Tertullianus tudatában volt szenvedélyességének. Ezért szentelt egy rövid írást annak az erénynek, mely belőle leginkább hiányzott, A türelemről (De patientia) címmel. Mint írja, úgy dicséri a türelem erényét, ahogyan a beteg dicséri az egészséget.

Több művet szentelt a kereszténység védelmének, ami nála egyet jelent a pogányság nyílt, megsemmisítő támadásával. Ilyen írása a Scapulához (Ad Scapulam), a keresztényeket üldöző észak-afrikai prefektushoz. Isten büntetésével fenyegeti Scapulát. A szokásos pogány vádakot utasítja vissza A pogányokhoz (Ad nationes) című könyvében. A görög apologetákkal szemben Tertullianus első sorban a kereszténység politikai apológiáját dolgozta ki. Felsorolja a keresztények ellen hangoztatott vádakokat, és kimutatja azok semmisségét. Bemutatja, hogy a keresztényeket üldözésének egyetlen oka: a keresztény név (nomen christianum). Rámutat Tertullianus a rómaiak következetlenségére: bíróságok minden bűnözőnek biztosítják a védekezés jogát, de a keresztényeknek nem. Az ellenük folytatott eljárás nem egyeztethető össze a római joggal. A római jog a beismerő vallomás kicsikarása érdekében engedte meg a kínvallatást, amit a keresztények esetében a tagadás kicsikarására használtak. Értelmetlennek tartja, hogy csak a keresztényeket üldözik, miközben a pogány filozófusok a római isteneket nyíltan tagadják, tartózkodhatnak az áldozatbemutatástól. Ugyanakkor leszögezi: az üldözés igazságtalan, mégsem árthat a keresztényeknek, a vértanúk vére a kereszténység magvetése.

Nemcsak a római hatóságokat támadta Tertullianus, de éles kritikával illette a pogány társadalom egészét is. Küzdött az eretnek ellen is. Meg akarta óvni a

keresztényeket a bálványimádó világ hatásától, de féltékenyen örködött a hit tisztasága fölött is. Óvott a zsidók befolyásától. Ezért írta A zsidók ellen (Adversus Iudaeos) című írását.

Összefoglaló jellegű, az eretnekellenes irodalom klasszikus művének számít Az eretnek elleni vádirat (De praescriptione haereticorum) című könyve. Az írás felveti a kérdést: ki hivatkozhat egyáltalán a Szentírásra, ki tudja hitelesen értelmezni a Szentírást. E munkájával Tertullianus folytatta Ireneusz Eretnekségek ellen című művét. De míg Ireneusz nem akarta kivenni az eretnek kezéből a Szentírást, addig Tertullianus egyenesen megtiltja, hogy a szekták a Szentírásra hivatkozzanak. A karthágói ügyvéd nem hisz abban, hogy az eretnekkel eredményesen lehet vitatkozni. A mű gondolatmenetének gerincét két lényeges megállapítás alkotja: az első, hogy Krisztus az Evangélium hirdetését az apostolokra bízta, a második, hogy az apostolok azokra az egyházakra bízták az evangélium további hirdetését, melyeket ők maguk alapítottak. Az eretneknek tehát nem lehet semmi tekintélyük az egyházi tekintéllyel szemben, mert későbbiek az apostoloknál és az apostoli alapítású egyházaknál. A hit törvényes birtokosa az Egyház, a Szentírás pedig az Egyház könyve, ezért nincs jogcímük az eretneknek, hogy a Szentírásra hivatkozzanak. Főlegesen is vitázni velük, hiszen a Szentírás helyes értelmezését egyedül az apostoli tradíció szavatolhatja.

Rövidiek, tartalmasak Tertullianus azon munkái, melyek a gyakorlati keresztény életre adnak útmutatásokat, mint a bűnbánatról (De paenitentia), Az imádságról (De oratione), A keresztségről (De baptismo). Tertullianus kifejti a keresztség szükségességét, hatásait, állást foglal az eretnek által kiszolgáltató keresztséggel kapcsolatban.

A bűnbánatról szólva, Tertullianus megkülönbözteti a keresztség előtti bűnbánatot és a keresztség utáni bűnbánatot.

A FELTÁMADÁS...

(Folytatás az 1. oldalról)

Józan ésszel mindenki beláthatja, hogy a világ Teremtője nem fog nekünk olyan dolgokat kijelenteni, amelyek az általa teremtett világból szerzett ismereteinkkel nem egyeztethetők össze. Aki a kettő között mégis ellentétet lát, az bizonyára vagy tájékozatlan a tudomány kérdéseiben, vagy hitünk alapvető tanítását nem ismeri, arról csak hiányos vagy téves ismeretei vannak. Csak a félretájékoztató és félművelt emberek hiszik azt magukról, hogy ők mindent jól tudnak... Tudnunk kell azonban azt is, hogy nem kevesen vannak olyan emberek, akik gyerekkorukban tanultak ugyan hittant, de hitismereteik megmaradtak azon a gyerekes szinten, ami egyetlen értelmes felnőtt ember világnézetével sem egyeztethető össze. Ezt láthatjuk akkor, amikor ők „bölcseken nyilatkoznak” a hit és a tudomány kérdéseiről. Amint a mindennapi életben nem elégségesek a gyerekes ismeretek, úgy a felnőtt ember hitéhez sem elégségesek a gyerekkorban szerzett, gyerekes elképzeléseken alapuló hiányos és sokszor téves ismeretek.

Érdekes, hogy nekik, akik a tudomány és a műveltség nevében hitünk ellen fellépnek, semmi tudományos aggályuk sincs az asztrológiával, és a horoszkópok készítésével kapcsolatban. A legnagyobb emberi butaság azt hinni, hogy azoknak a csillagoknak az állása, amelyeknek fénye is alig jut el hozzánk, bármi módon is befolyásolhatná az ember sorsát. Egy, a szobánkban világító lámpának nagyobb fizikai és biológiai hatása lehet ránk, mint a nappal láthatatlan csillagok millióinak. Ennek ellenére egyes újságok naponta zavartalanul közölhetnek különböző horoszkópokat.

Szent Pál apostol a korinthusiakhoz írt levelében tanúság tesz arról, hogy Jézus Krisztus, aki meghalt bűneinkért, harmadnapon feltámadt. Még aznap megjelent Péternek, aztán a tizenkettőnek, majd egyszerre több mint ötszáz testvérnek, mindnyájuk után pedig neki is. Ha tehát Krisztus feltámadt holtából, hogyan állíthatják néhányan, hogy nincs feltámadás? Ha nincs feltámadás, ha csak ebben az életben reménykedünk Krisztusban, szánalomra méltóbbak vagyunk minden embernél. Ha a halottak nem támadnak fel, akkor csak „együnk, ígyünk, hiszen hol-

Tanította, hogy a keresztség után elkövetett súlyos bűnre is van bocsánat.

Szívesen foglalkozott erkölcsi kérdésekkel is. Kategorikusan tiltotta a keresztényeknek a cirkuszok, színházak látogatását (De spectaculis című írásában). Több írásban is szóvá tette a női fényűzést. A keresztény nőknek nemcsak a kultikus közösségekben, de a közéletben is kötelező a fátyol viselése – írta.

A koszorúról (De corona) című írását 211-ben tette közzé, kifejtve benne, hogy kereszténynek lehetetlen a római hadseregben szolgálni. A hadseregben szolgáló keresztény katonáktól ugyanis megkövetelik az áldozatbemutatást a császár génusza előtt, ami hitükkel összeegyeztethetetlen. A keresztény írók közül Tertullianus az első, akinél ez a kérdés tudatosává vált. A bálványimádásról (De idololatria) írt könyvében nemcsak a szoros értelemben vett bálványimádást támadja, de mindazt, ami vele összefügg, a művészetet, kézművességet egyaránt.

Erkölcsi kérdésekben nemcsak a pogányokat támadta, de a katolikusokat is bírálta. Megengedhetetlen a keresztények menekülése üldözések idején, mert az ellenkezik Isten akaratával, hirdette Menekülés az üldözés idején (De fuga in persecutione) című munkájában.

Késői munkája a Praxeas ellen (Adversus Praxean) című műve. Praxeas kisázsiai származású presbiter volt, aki támadást intézett a montanisták ellen Rómában. Tertullianus ebben a művében főként Praxeas szentháromságtani tévedéseinek cáfolatával foglalkozik.

Tertullianus tanítása a Szentháromságról messze felülmúlja nyugati kortársait pontosság és világság tekintetében. Az Atya, Fiú, Szentlélek három személy ugyan, de egy valóság. Ezt Tertullianus így fejezi ki: az Atya, Fiú, Szentlélek egy valami, de nem egy valaki, azaz, az egy istenség hármassága. A Krisztusban levő két természet sajátosságairól Tertullianus azt tanította, hogy a két természet nem keveredik, hanem összekapcsolódik az „Isten és ember” Jézusban. Jézus csodái istenségét, szenvedése pedig emberségét bizonyítják. A Salamoni ódák és a Jakab ősevangélium után Tertullianus hirdette, hogy Mária szűz volt a szülésben és a szülés után is.

Annak ellenére, hogy pályafutását Tertullianus az Egyházon kívül végezte be, életműve egészében a Katolikus Egyház öröksége maradt. Szent Ciprián tanítójának mondta. Szentháromságtana, krisztológiai tanai a Kalkedóni Zsinatig (451) hatottak.

(Folytatjuk)
Gaál Jenő SVD

nap úgyis meghalunk!” Ám Krisztus feltámadt holtából! Ne engedjétek magotokat félrevezetni! (Vö. 1Kor 15,1–34)

Ha a nem hívó emberek elfogadnák az Úr Jézus feltámadását, akkor nyilvánvalóan meg kellene változtatni egész gondolkodás- és életmódjukat. Akkor el kellene ismerni, hogy az általuk hirdetett piacgazdaság mennyire embertelen és igazságtalan, mert a piaci verseny valójában visszaélés a gazdasági- és hatalmi erőfölénnyel, jogcím a szegények és a gyarmati népek kizsákmányolására. Ha valóban hinnének az Úr Jézus feltámadásában, akkor nem élhetnének szexuális szabadosságban, akkor nem lehetne nekik fontosabb a gazdagság, az anyagi javak és a hatalom birtoklása, mint sokszor a legközelebbi hozzátartozóik szeretete.

Mi, akik hiszünk az Úr Jézus feltámadásában, Szent Pál szavainak megfelelően valljuk: Isten gyermekei vagyunk, Krisztusnak társörökössei. Előbb azonban szenvednünk kell vele együtt, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk. De ennek az életnek a szenvedéseivel véleményem szerint nem mérhetők az eljövendő dicsőséghez, amely majd megnyilvánul rajtunk. (Vö. Róm 8,15–17) □

IMASZÁNDÉK

Áprilisra

A gazdasági felelősséggel bírókért: Hogy a gazdaság szellemi és gyakorlati felelőseinek meglegyen a bátorságuk ahhoz, hogy a kirekesztő gazdaságot elvessék, és új utakat tudjanak nyitni.

A nemzetközi közösség feladata, hogy olyan hosszú távú politikai, szociális és gazdasági megoldásokat dolgozzon ki és valósítson meg, melyek meghaladják a nemzetek és földrészek határait és az egész emberiség családját érintik.

A szegénység elleni küzdelem nemcsak gazdasági, hanem elsősorban erkölcsi probléma, vagyis arra irányuló törekvés, hogy megvalósuljon a globális szolidaritás, és az egész világ embereinek és népeinek konkrét szükségleteit és kívánalmait kielégítő gazdasági rend jöjjön létre. Jelen konferenciátok, az Egyház szociális tanításának bőséges kincseiből merítve, különböző szempontokból vizsgálja a világgazdaság jelenlegi állapotának gyakorlati és erkölcsi követelményeit, és olyan vállalkozási és gazdasági kultúrát igyekszik megalapozni, mely jobban átkarol minden embert, és teljesebben tartja tiszteletben mindenkinek emberi méltóságát. Szent II. János Pál pápa gyakran hangoztatta, hogy a gazdasági tevékenységeket nem lehet politikai úrban folytatni, hanem figyelembe kell venni ezeknek a tevékenységeknek lényeges erkölcsi vonatkozását. A gazdaságnak mindig az emberi személyeket és az egyetemes közjót kell szolgálnia.

A kizárólag haszonszerzésre és anyagi jólétre irányuló gazdaság képtelen olyan globalizációt létrehozni, mely a népek integrális fejlődését, a föld javainak igazságos elosztását és az emberi méltóságnak megfelelő munkaviszonyok létesítését biztosítja, és elősegíti a privát kezdeményezéseket és a helyi vállalkozásokat. Ezt a mai világ mindennapi tapasztalatai világosan bizonyítják. Az egyesek kizárásán és az egyenlőtlenségek fenntartásán alapuló mostani gazdasági rend oda vezetett, hogy egyre több embert, hasznavehetetlen szemétként, kizsákmányoljanak. Ennek hatásai a fejlett országokban is érezhetőek, ahol viszonylagos szegénység és szociális leromlás fenyegeti családjaikat, zsugorítja a középosztályt és különösen károsan érinti a fiatalokat. A fiatal nemzedék széleskörű munkanélkülisége nemcsak gazdaságilag kiküszöbölendő botrány, hanem szociális ártalom is, mert meghiúsítja a fiatalok hatalmas energiáinak, kreativitásának és vízióinak kibontakozását.

Nagyon remélem, hogy a jelen konferencia segíteni fogja a gazdasági fejlődés olyan új modelljeit, melyek világosabb irányulnak az egyetemes közjóra, munkahelyek teremtésére és az emberi erőforrások jobb felhasználására. A II. Vatikáni Zsinat helyesen hangoztatta, hogy keresztények számára nem választható el a gazdasági, pénzügyi és vállalkozói tevékenység attól a kötelességtől, hogy az evilági társadalmi rendet Isten országának értékeivel hozzák összhangba (vö. Gaudium et spes, 72). Arra vagytok hivatva, hogy az emberi méltóságot szolgáljátok, és hiteles világszolidaritás megvalósítására törekedjétek. Az evangélium által megvilágosítva és felbuzdítva, a helyi egyházakkal és azok vezetőivel, valamint minden jóakarattal emberrel együttműködve a szeretet civilizációját hozzatok létre, mely igazságosságban és békében átöleli az emberiség egész családját.

Adjon mindnyájatoknak az Úr bölcsességet, örömet és erőt.

Ferenc pápának a Centesimus annus pro pontifice alapítvány nemzetközi konferenciáján 2016. május 13-án elhangzott beszéde

Nemeshegyi Péter SJ

KULTÚRA ÉS EGYHÁZ

(Folytatás az 1. oldalról)

Mindig öröm jelen lenni mind az egyházi, mind a kulturális vagy a közösen, együtt szervezett eseményeken, mert ilyen alkalmakkor ismételt sikerül megtapasztalni az egy nemzethez tartozás valóságát, függetlenül attól, hogy ki hol született, a Kárpát-medence melyik régiójában látta meg a napvilágot. Nehéz lenne minden rendezvényről szólni, mégis felidézek az elmúlt évekből néhányat, melyek ma is elevenen élnek bennem.

A linzi Jó Pásztor-templomban 2015. november 15-én a szentmisére összegyűlt magyar közösség a magyar szórvány napját ünnepelte, egyúttal az ötszáz éves csíksomlyói Mária-kegyszobrot köszöntötte. Mindannyiunk közös ünnepe volt, hiszen a szórvány napja rólunk is szól, itt a diaszpórában élő, felső-ausztriai magyarokról. Prédikációmban ezért hangsúlyoztam, hogy Istennek célja van velünk, linzi, felső-ausztriai magyar közösséggel. Ezért ennek a közösségnek elnie kell az anyanyelvi szentmise, istentisztelet és lekipásztori szolgálat lehetőségével, hogy ennek segítségével is megőrizhesse nyelvét, ápolhassa és elmélyíthesse saját kultúráját. Jó volt látni, hogy a kultúregyesület több tagja is jelen volt – a Márton Árpád Néptanács csoport tagjai székely népviseletben – ezen a jeles eseményen.

Szintén a Jó Pásztor-templom volt a helyszíne 2016. május 1-jén az anyák napi ünnepélynek. Ez az esemény egyike az évente visszatérő olyan ünnepségeknek, amikor a felekezetek, a kultúregyesület, cserkészek, hétvégi magyar iskola diákjai közösen vesznek körül az édesanyákat, megköszönve nekik a gyermekek, a család iránti nagy szeretetet, gondoskodást, aggodást. Ezen az alkalmon is ott lehettem, együtt ünnepelhettem a közösséggel. Szentbeszédemben megkértem a jelenlévőket, hogy a ma élő édesanyák köszöntése mellett emlékezzünk az elhunyt édesanyákra is, egyúttal bátorítsuk a jövő édesanyákat, akik születendő gyermekeik révén az anyanyelv továbbadásának és megőrzésének lehetnek biztosítékai.

Az évente visszatérő összmagyar ünnep a keresztények egységéért végzett ökumenikus imánnal. Gyakran vettem részt az

elmúlt évtizedekben az eseményen, amelyet évente felváltva a katolikusok és a reformátusok szerveznek. A kultúregyesület jubileumi évében, 2018. január 14-én a katolikus Egyház szervezésében Szabó Ernő plébános vezetésével a linzi Szent Antal-templomban gyűltünk össze. Velünk volt Nagy Károly református lelkész, aki Bécsből érkezett Linzbe erre az alkalomra; így mint szolgatársak hárman álltunk az oltárnál. A jelenlévő katolikusok, reformátusok, evangélikusok és unitáriusok egy szívvel-lélekkel imádkoztak együtt a keresztények egységéért, aminek látható jele volt az itt tapasztalható magyar egység. Örültem a felkérésnek, hogy ezen az imánnal igézt hirdessek. Beszédemben hangsúlyoztam, hogy korunkban, amikor ránk leselkedik a modern rabszolgaság, akkor ne széthúzásban, hanem együtt, közösen védjük értékeinket: a családot, egyházainkat, a nemzetet és egyéni önazonosságunkat. Ahogyan az imahét vezérmottója hangsúlyozza: Isten ereje megvéd minket. Bízunk mindig ebben az isteni erőben.

Már a második világháború után, majd 1956-ot követően a diaszpórában a magyar lelkészek, együtt a kultúregyesületekkel, cserkészekkel, hétvégi iskolákkal, szívügyüknek tekintették, hogy a hazájukat elhagyni kényszerült magyaroknak felkínálják a lehetőséget, hogy az idegenben nyelvüket, kultúrájukat, hagyományait ápolják, azt megőrizzék. A lelkészek ott voltak a kultúregyesületek alapításánál, és azok vezetőivel, tagjaival együtt közösen vállalták a feladatok teljesítését.

Kívánom az ötvenedik születésnapját ünneplő Felső-Ausztriai Magyarok Kultúregyesületének, hogy Istenben bízva még évtizedeken át szolgálhassa a magyar ügyet itt a diaszpórában, és az egyházakkal összefogva legyen az egység ápolója, mások számára is az összefogás követendő példája!

Linz, 2018. február 2., Gyertyaszentező Boldogasszony napja

Dr. Vencser László
az ausztriai idegen nyelvű lelkészségek országos igazgatója és a linzi egyházmege idegen nyelvű pasztorációjáért felelős szakosztályának vezetője

BRÜSSZELBEN IS BEMUTATTÁK A MÁRTON ÁRON-FILMET

Brüsszelben február 20-án mutatták be „A Hegy – Mozaikképek Márton Áron életéből” című dokumentumfilmet, amelyet Nagy Zoltán székelyudvarhelyi hitoktató rendezett.

„Márton Áron erdélyi katolikus püspök ökumenikus szellemiségével felbecsülhetetlen hatást gyakorolt a magyarság lelki egységére” – mondta a film vetítésén Hölvényi György, a Fidesz-KDNP európai parlamenti képviselője. A képviselő az EP néppárti frakciója vallások közötti párbeszéd munkacsoportjának társelnökéeként az erdélyi püspök életművét feldolgozó filmmel kapcsolatban kifejtette, Márton Áron egészen kivételes diplomáciai érzékkel közelített a több módon is megosztott erdélyi lakossághoz.

A brüsszeli Balassi Intézetben tartott rendezvényen Hölvényi György elmondta, a 23 éven át tartó kutatómunka eredményeként létrejött, Mihály József székelyudvarhelyi káplán segítségével forgatott film kiemeli, hogy Márton Áron nemcsak felekezeti, hanem származási kérdésekben is határozottan kiállt a felebaráti szeretet és az emberségesség mellett. Egyházi vezetőként egyike volt azon keveseknek, akik nyilvánosan felémelték szavukat a zsidóüldözések ellen. Az 1944-ben, a kolozsvári Szent Mihály-plébániatemplomban tartott beszédében határozottan tiltakozott a zsidó származású magyarok deportálása ellen.

Életmentő tevékenységét élete kockáztatásával nem törődve folytatta.

A dokumentumfilm hűen bemutatja azt is, hogy Márton Áron az elvesztett második háború után az igazságosabb békében reménykedő, üldözött erdélyi magyarság ügyének szószólójává vált. Mindent megtett azért, hogy a magyar népet egy közösségként összetartsa. Kitartása, állhatatossága a legnehezebb időkben sem hagyta el – mutatott rá a képviselő.

A film készítője, Nagy Zoltán az MTI-nek elmondta, az anyag huszonöt évvel ezelőtt kezdett gyűjtése során vált világossá számára, hogy Márton Áront Erdélyben sokfelé még a mai napig szinte szentként tisztelik. Ez a tisztelt indította arra, hogy végigjárja azokat a helyszíneket, ahol a püspök működése során megfordult, és összegyűjtse azokat a tárgyi és szellemi emlékeket, amelyeket az ott lakók évtizedeken át megőriztek.

A kutatásból véget nem érő munka lett. Az anyag azóta is bővül, ugyanis a film ismertsége által a mai napig gyűlnek a Márton Áronhoz kötődő hanganyagok, felvételek és tárgyi emlékek – tette hozzá a székelyudvarhelyi hitoktató.

MTI

EURÓPA: AZ ILLÚZIÓK VÉGE

Bagnasco bíboros a kontinens helyzetéről

A Van Thuân bíboros nevét viselő trieszti Nemzetközi Megfigyelőközpont közzétette 9. jelentését az Egyház társadalmi tanításáról a világban „Európa: az illúziók vége” címmel. A dokumentumot február 9-én, pénteken délután mutatták be a Vatikáni Rádió Marconi-termében a Keresztény munkavállalók mozgalma kezdeményezésére. A bemutatón felszólalt többek között Angelo Bagnasco bíboros, genovai érsek, az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) elnöke és Carlo Costalli, a De Gasperi Alapítvány tudományos bizottságának elnöke, valamint Giampaolo Crepaldi, trieszti érsek, a Van Thuân bíboros Nemzetközi Megfigyelőközpont elnöke.

Bagnasco bíboros alapos, de nem reménymentes elemzést adott az európai kontinensről és az EU-ról, keletől nyugatig. Hangsúlyozta, hogy az előbbiben tapasztalható az antropológiai alapokon és az igaz értékeken nyugvó kultúra ellenállása, míg az EU-t áthatotta a szekularizáció és a laicista materializmus. Az Európai Unióban az ember elvesztette viszonyítási pontjait. Az alkotmányokban és az egyezményekben természetesen beszélnek méltóságról, de mi is ez a méltóság? Kire bízta? Min alapszik? A bíróságok törvényén? Ha ez így van, az nem elegendő – mutatott rá a CCEE elnöke.

A materializmusból és az etikai relativizmusból – amely úgy akar élni, mintha nem létezne Isten – származik a fogyasztói szemlélet, amely tárgyakkal tölti ki a hiányzó lényeg által keletkezett űrt. Ez jellemzi a ma emberét, akit meggyőz arról, hogy minden önmagától függ. Ez a helyzet azonban nem tarthat sokáig. Előbb-utóbb az emberre jellemző jó és az igazság iránti szomj felülkerekedik, és sajnos ma nem talál válaszokra. Bagnasco bíboros ún. „egzisztenciális hányingerről” beszélt, amely nyomasztó kérdésekben mutatkozik meg: Hova tartunk? Mit teszünk? A megértés keresésének kérdései ezek, amelyek mindennek ellenére nem szabad, hogy elbátortalanítsanak bennünket. A CCEE elnöke szerint valójában egy társadalmi, vallási és antropológiai lehetőség előtt állunk, amely nem maradhat a kereszténység válsága nélkül. Nem maradhatunk távol abban a pillanatban, amikor az ember önmagáról, jövőjéről, méltóságáról és lehetőségeiről tesz fel kérdéseket.

Az ősi demokráciák alapja figyelembe vette a végső, meghatározott, egyetemes és tartós igazságot. Nem a véleményeket, hanem az alapvető igazságot. Ma az Európai Unióban nem létezik ez a fajta aggodalom, hogy az emberi élet mély értelmét keresse – nyomatékosította a genovai bíboros érsek. A populizmus és az Isten hiánya az egységes Európa veszélyeit jelentik. Két mélyen egymáshoz kötődő tényezőről és két veszélyforrásról van szó. Ha Isten valójában vonatkozási pont len-

Angelo Bagnasco bíboros

ne, ha Európa nem félne Istentől, a nemzetek és a népek problémái már megoldódnak volna. Vannak továbbá populista törekvések. Az EU felelőseinek és a politikusoknak általában véve alaposan oda kell figyelniük azokra a centrifugális erőkire, amelyek az Unión belül működnek. Rövidlátást tükröz, ha elégedetten vagy még rosszabb, ha arroganciával tekintünk rájuk. Egyrészt ugyanis ez a populizmus reakciót jelent a valódi politikai, pénzügyi, kulturális és társadalmi agressziókra, támadásokra. Másrészt viszont az emberek félelmének meglovasítását jelenti egyéni érdekek céljából. Nem szabad sohasem figyelmen kívül hagyni a populizmust, hanem elemezni kell a motiváló tényezőit, hogy megoldjuk azokat – figyelmeztetett Bagnasco bíboros.

Az Európai Unió alapító atyái szegénykezés nélkül kijelentették, hogy az európai egyesülési folyamatnak a tízparancsolaton kell alapulnia. Nem azért mondták ezt, mert egy felekezeti unióra gondoltak, hanem mert a kinyilatkoztatás és az emberi tapasztalat legjobban letisztult összegzését látták a tízparancsolatban. Ezt kell ma is szem előtt tartanunk: a tízparancsolat legyen újra az európai humanizmus kulturális viszonyítási pontja – ösztönözték Angelo Bagnasco bíboros, az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsának elnöke.

Vatikáni Rádió

ERDŐ PÉTER BÍBOROS NEW YORK-I ELŐADÁSÁRÓL

Az Osservatore Romano február 8-i számában négyhasábos cikkben foglalja össze Erdő Péter bíboros beszédét, amelyet január 29-én tartott New York-ban a Columbia Egyetemen a Bampton-előadások meghívottjaként. Az esztergom-budapesti bíboros érsek „A vallás és az egyházak szerepe a laikus államban” témáról adott elő. Az erkölcsi relativizmus veszélyeiről és a szekularizált társadalomban az Egyház szükségességéről szökölt. A beszédet nagy érdeklődéssel követte az amerikai katolikus sajtó. Az előadást követően több jelentős amerikai katolikus hírvivőnk, magazin nagy terjedelemben foglalkozott az eseménnyel, részletesen közreadva a beszéd nagy részét. Az Osservatore Romano az előadás záró részét közölte.

Az Il Foglio olasz napilap február 4-én „Nyugati relativizmus” címmel számolt be Erdő Péter bíboros beszédéről. Az Il Giornale olasz napilap „A Nyugat értékvesztéséről” címmel adott hírt a New York-i előadásról. Az Il Timone olasz havivagyin „A demokrácia alapjaiban

rendült meg” című írásával hívta fel a figyelmet Erdő Péter bíboros beszédére.

A bíboros január 28-án, vasárnap délután 5 órakor a Columbia Egyetem Szent Pál-kápolnájában mutatott be szentmisét Dan O'Reilly atya vendégeként.

A Bampton-előadásokat Ada Byron Bampton Tremaine asszony hagyatéka jóvoltából indították el 1948-ban. Az előadássorozat részeként rendszeresen meghívják kiemelkedő tudósokat a teológia, a tudomány, a művészet és az orvoslás területéről. Tremaine asszony akaratával összhangban az előadások a közönség előtt elhangzanak, majd kiadásra kerülnek. Az eddigi előadók között szerepelt pl. Arnold Toynbee, Paul Tillich, Fred Hoyle, Alasdair C. MacIntyre, Jonathan Riley-Smith, Irving Weissman. Az eseményt a Columbia Egyetem Vallás, Kultúra és Közélet Intézete szervezte a Világvezetők Fóruma és a Columbia Egyetem vallástudományi tanszékének szponzorálásával.

VR

Gyerekeknek

A SÁRKÁNYÖLŐ

A legkisebb fiú legyőzte a gonosz hétfejű sárkányt, ezzel elnyerte méltó jutalmát, a király leányának kezét... – népmeséink jól ismert fordulata ez. De vajon a valóságban is léteztek sárkányölő harcosok?

Talán már Te is hallottad ezeknek a magyarországi településeknek a neveit: Balatonszentgyörgy, Dunaszentgyörgy, Iszkaszentgyörgy. A Balaton-felvidéken található legnevezetesebb tanúhegy, a Badacsony közelében magasodik az „ikertestvére”, a hozzá nagyon hasonló formájú Szent György-hegy. Ha Magyarországon jársz, érdemes egy túrát tenni ide, páratlan kilátás nyílik a magyar tengerre és a környező tájra.

De ki volt Szent György, akiről ezek a települések a nevüket kapták? Kit tisztelhetünk benne? Szent György római kori katona volt, előkelő családból származott. A 3–4. században élt. A római császár, Diocletianus üldözni kezdte a keresztényeket, György, a magas rangú császári katona az uralkodó ellen fordult, védelmébe vette az üldözötteket. Börtönbe vetették, kegyetlenül megkínózták, s végül, miután a kínzások sem törtek meg hitét, kivégezték.

Tisztelete hamar elterjedt az egész keresztény egyházban. Számos nagyváros védőszentjeként tiszteli: például London, Barcelona, Moszkva. Egyik leghíresebb szobra Prágában látható. György tisztelete Európában a középkorban volt a legerősebb: a lovagok oltalmazójaként és a zarándokok védőszentjeként az egyik legkedveltebb szentje volt ennek az időszaknak. Manapság pedig a cserkészek és a rendőrök védőszentje.

De hogy kapcsolódik egymáshoz a népmesék sárkányölő alakja és a római kori szent? A Györgyhöz fűződő legenda adja meg a választ: „Silena városa közelében volt egy tó, s abban lakott egy mérges sárkány. Már többször meg-

futamította a népet, amikor fegyveresen ellene vonult. Így hát a polgárok napon-ta két juhott adtak neki. Amikor a juhok megfogytak, megegyeztek, hogy naponta egy embert áldoznak a szörnynek. Sorsot vetettek, mely alól senki sem vonhatta ki magát. Amikor már a városnak szinte minden ifja és leánya áldozatul esett, történt, hogy a sors a király leányára esett. A király jajveszékelt és megkísérelte, hogy leányát megóvja a nyomorúságos haláltól. A nép pedig rettegett, hogy mindnyájukat megöli a sárkány. Könnyezve ment a leány a tóhoz. És akkor Szent György arra jött lóháton. Megkérdezte, mi baja van. A lány így válaszolt: »Jó ifjú, szállj gyorsan lovadra, és sietve fuss el innen!« – és elbeszélte neki mindent. Ő pedig ezt mondta: »Ne félj, segíteni fogok rajtad Krisztus nevében.« Még beszélt, amikor a sárkány kiemelte fejét a tóból. György a lovára pattant, keresztet vetett magára, és szembeleovagolt a sárkánnyal, amely rárontott. György nagy erővel megforgatta lándzsáját, Istennek ajánlotta magát, és olyan súlyos csapást mért a sárkányra, hogy az a földre zuhant. Akkor megparancsolta a leánynak, hogy a sárkány övét kösse a nyakára és vezesse be a városba. Az megtette és a sárkány úgy ment utána, mint egy szelíd kutya. A városban a nép rettentően megijedt, de György így szólott hozzájuk: »Ne rettegjétek, mert az Úristen küldött hozzátok, hogy megszabadítsalak benneteket ettől a sárkánytól. Ezért higgyetek Krisztusban, és keresztelkedjétek meg, akkor megölöm ezt a sárkányt.« Így hát a király és a nép megkeresztelkedett, György pedig kihúzta kardját, és megölte a sárkányt.»

Ezért szokás Szent Györgyöt sárkányölőként említeni. Festményeken, szobor formájában is így ábrázolják. Ebben a hónapban, április 24-én elékezünk rá.

Kovács Péter

NEGYEDIK LETT A VÁLOGATOTT A PAPI EURÓPA-BAJNOKSÁGON

Negyedikként zárta február 8-án az olaszországi Bresciában rendezett papi futsal-Eb-t a magyar válogatott. A csapat a bronzmérkőzésen szenvedett 3–2-es vereséget a szlovákoktól.

A magyar csapat

(Fotó: Miskolci Egyházmegye)

Az A csoport győzteseként jutott a kontinensviadal elődöntőjébe a magyar papi válogatott, ahol Lengyelország legjobbjával találkozott. Az elődöntő eredménye a rendes játékidő végén 0–0 volt, ezért szétlövésrel döntött el a mérkőzés, melyet a lengyel csapat nyert meg 6–5-re. Így a magyarok végül a harmadik helyért játszhattak.

Mivel a másik ágon a címvédő portugálok legyőzték a szlovákokat, a bronzéremért folyó küzdelemben a magyar válogatott ellenfele a szlovák csapat lett. A mérkőzést a végjátékban jobban összpontosító szlovákok nyerték, így a magyarok a negyedik helyen zártak. Az Eb-t Lengyelország csapata nyerte, ezüstérmes pedig a portugál válogatott lett.

Bozóky Imre edző sikeresnek értékelte a bajnokságot, hiszen a tornán elért negyedik helyezést a papi válogatott eddigi legjobb eredménye. „Ha azt nézzük, hogy a csoportmeccsek során 2–0-ra legyőztük a címvédő, ezúttal ezüstérmes nyertő portugálokat, majd az elődöntőben kemény csatában döntetlent játszottunk a végső győztes lengyelekkel, akkor mindenképpen elégedett lehetek. A válogatott megtette a magát” – mondta el Bozóky Imre.

A magyar válogatottban Kiss-Rigó László püspök (Szeged-Csanádi Egyházmegye), Fejes Csaba (Esztergom-Budapesti Főegyházmegye), Moldván Tibor (Miskolci Egyházmegye), Veress Zoltán (Egri Főegyházmegye), Stefán Zoltán (Miskolci Egyházmegye), Kocsis Dániel (Nyíregyházi Egyházmegye), Szarka Gergely (Hajdúdorogi Főegyházmegye), Szabó Tamás (Nyíregyházi Egyházmegye), Barazsulny (szalvatoriánus rend), Rockenbauer Barnabás (ferences rend) és Tótsi Bálint (Szeged-Csanádi Egyházmegye) játszott.

A következő papi futsal-Európa-bajnokságnak 2019 februárjában Montegnegró ad otthont.

Szeged-Csanádi Egyházmegye

MEGÉRKEZETT MAGYARORSZÁGRA A TEENSTAR

A programot Hanna Klaus osztrák szerzetesnő dolgozta ki

Ez év január 25-én nagyon fontos esemény helyszíne volt a miskolci Városháza: dísztermében Novák Katalin család- és ifjúságügyért felelős államtitkár és Kriza Ákos, a város polgármestere jelenlétében, ausztriai és németországi szakértők által, anyaországi, erdélyi és felvidéki vendégek előtt bejelentkezett a világ több mint negyven országában sikeres, eredményes és népszerű nemzetközi személyiségfejlesztő-ismeretterjesztő módszer: a TeenStar.

Az ERGO Európai Regionális Szervezetben 2016 óta dolgozunk azon, hogy a TeenStar tananyaga magyar nyelvterületen is elérhetővé váljék, néhány képzést már szerveztünk korábban. Most egy hároméves transznacionális, ausztriai, németországi, felvidéki és erdélyi partnerszervezetekkel közös együttműködés megnyitotta a lehetőséget, hogy az Európában főleg német nyelvterületen jól működő TeenStar-programot itthon is bevezessük és megszilárdítsuk – tájékoztatott Ékes Ilona, az ERGO elnöke. A programot a jelenleg USA-ban élő, kilencvenéves osztrák szerzetesnő, nőgyógyász és egyetemi professzor, dr. Hanna Klaus dolgozta ki az 1980-as években. Állapotot tinédzserekkel beszélgetve rájött, hogy a lányok szinte semmit nem tudnak saját biológiai és mentális fejlődésükről; ezeknek a beszélgetéseknek a hatására alkototta meg a programot.

Kamaszkorban különösen sok kérdés merül fel a fiatalokban, de ezekről a többségük egyáltalán nem vagy csak felszínesen beszél a szülei. A TeenStar segítséget nyújt a fiataloknak kérdéseik megválaszolásában, családi kereteken kívül. Célja, hogy a fiatalok felismerjék a női és férfi termékenység jeleit, megértsék annak fizikai és érzelmi hatásait. A TeenStar segít nekik a serdülés idején a testükben és a lelkükben lejátszódó változásokat a kialakuló identitásukba, személyiségükbe integrálni. A TeenStar pozitív attitűdöt alakít ki az iránt, hogy az ember nőnek és férfinak született. Segíti a fiatalokat abban is, hogy ellenálljanak a kortársak és a média nyomásának. Növeli önismeretüket és önbecsülésüket, erősíti őket a szabad döntéshozatal felelősségének értékelésében. Boros Annamária projektvezetőtől megtudtuk azt is: a Linzi Egyházmegye például különösen

is támogatja a program iskolákba való eljuttatását.

A miskolci projektnyitó konferencián Novák Katalin család- és ifjúságügyért felelős államtitkár így fogalmazott: „Üdvözlöm ezt a kezdeményezést, és örülök, hogy a támogatója lehetek.” Több pozitívumot megemlített a TeenStar-ról, többek között azt, hogy a gyermekek saját nyelvén, a fejlettségi szintjüknek megfelelően, határozott értékállalás mentén és az érzelmi hátteret is bemutatva ad válaszokat az őket foglalkoztató kérdésekre. „Örülök annak is, hogy nem zárják ki ebből a szülőket, sőt bevonják őket” – tette hozzá az államtitkár.

A program ausztriai vezetője, Helga Seberník tanár elmondta: a TeenStar azt szeretné elérni, hogy a fiatalok megértsék, kik ők fiúk és lányokként, azaz a program segít nekik a férfivá és a nővé válásban. A folyamat során a fiatalok megtanulják integrálni férfi, illetve női létüket a személyiségükbe. A program célja, hogy a fiatalok egészséges személyiségekké fejlődjenek és jó minőségű életet tudjanak élni. A szakember tájékoztatott arról is, hogy fél éves kurzusaik Ausztriában tanintézményekben és azon kívül is megtarthatók. A képzés fő módszere az interaktivitás; ezen kívül a fiatalok előadásokat is hallgatnak és filmeket is néznek a témában.

Magyarországon az ERGO Európai Regionális Szervezet, osztrák és német szakemberek vezetésével, megszervezi a TeenSTAR-oktatók képzését, akik a megszerzett ismeretek birtokában fél éves TeenSTAR-tanfolyamokat szerveznek és vezetnek 12–14, 15–17 éves fiataloknak és 18 évesnél idősebb fiatal felnőtteknek. Az oktatóképzés mindenki számára nyitott, aki fiatalok nevelésével foglalkozik.

Varga Gabriella

BUDAPEST ÁTÖLELTE AZ EGÉSZ KÁRPÁT-MEDENCÉT

Kárpát-medencei Egyetemi Lelkészségek Találkozója

A magyar fővárosban február 2-a és 4-e között zajlott az immár tizedik alkalommal megrendezett KELET (Kárpát-medencei Egyetemi Lelkészségek Találkozója). Katolikus egyetemisták és főiskolások jöttek össze lelkeszeikkel együtt Csikszeredától Pozsonyig át Sopronig bezárólag, az egész Kárpát-medencét reprezentálva, összesen kétszázan.

A péntek esti áhítat keretében a Magyar Szentek templomában elhangzott Erdő Péter bíboros, Palánki Ferenc ifjúsági püspök és Tarlós István főpolgármester köszöntése (üdvözlő távirata), majd minden jelenlévő üjjenyomatot helyezett egy nagy magyarság térképen, ahonnan érkeztek.

Az idei KELET-nek volt saját himnusa, amit a fiatalok többször elénekelték. A fő előadást Süveges Gergő kommunikációs szakember tartotta, a budapesti egyetemi lelkeszség korábbi polgári szolgáltatója a „Megbocsátás a családban” témáról. A 200 résztvevő lélegzet visszafojtott figyelemmel követte az előadó életből vett példáját, az emmauszi történet és a saját életünk párhuzamát.

A délutáni sokféle fakultáció közül kiemelkedik a budai hegyvidéken tett séta a hirtelen támadt havazás közben, de

volt imádság, kézművesség, Molnár C. Pál kiállítás megtekintése és városnézés is. A szombat esti farsangi bál azután táncban, szórakozásban hozta közel egymáshoz a különböző vidékekről érkezett egyetemistákat.

Vasárnap délelőtt a Móricz Zsigmond körtéren a sereg fiatal flash mobot adott elő zenével és tánccal az éppen arra járók öröme. A záró szentmise üzenete a hármas Jézus-ikon hazavitelére buzdított: a családbarát Jézuséra, a gyógyító Jézuséra és az imádkozó Jézuséra. Végül a zsúfolásig tele templom ifjú serege elénekelte a magyar Himnusz és a Szózatot. Felemelő tudat: a budai Magyar Szentek temploma, amely az egyetemisták temploma is, magába fogadhatta és átölelhetett az egész Kárpát-medencét...

Az idei KELET újra alkalmat teremtett a fiataloknak egymás megismerésére, hiszen eltérő körülmények között tanulnak az erdélyiek, a felvidékiek és a határon innen élők. Sikeresen fűzte össze és mélyítette el a résztvevőkben a kereszténység és a magyarság tudatát, amit a jövőben ezek az értelmiségi fiatalok a nemzet javára kívánnak kamatoztatni.

(VR)

LÉTTÁGÍTÁS

Nem volna nekem semmi bajom a kereszténységgel – leszámítva az inkvizíciót és hasonlókat –, mert a felebaráti szeretet tényleg szép idea, a mértékletesség dicséretes életszabály, csak hát az a feltámadás... Az nem kellene, az valahogy teljesen hiteltelenné teszi nekem az egészet, merthogy elképzelhetetlen, mert nincs, de nincs is rá szükség. Sokkal hosszabb az emberi élet, mint gondolnánk, csak tudatosabban kellene eltölteni... – valahogy így mondta nemrégiben egy középkorú férfi, akivel közös ismerősünk révén találkoztunk, egy korsó sör mellett.

Nem akartam vitatkozni vele, mert nem igazán hiszem, hogy a vitákban gondolat felel a gondolatra: sokkal inkább indulatok vagy zavaros érzések birkóznak egymással. De hogy „főlösléges” volna a feltámadás hite – erről nagyon másképp gondolkodom. De mit lehet erről mondani annak, akitől ez teljességgel idegen?

Miért isznak az emberek? – jutott eszembe a kérdés, amikor megemeltük a söröskorsót. Döbbenet nézett vissza beszélgetőtársam. Pedig hát ez a korsó sör is megpezsdi kissé a gondolkodásunkat – a pszichiáterek úgy mondanák: éntágító hatása van. Mintha tényleg tágasabbá tenné a világunkat, mintha növelné bennünk a létet. Az ember hajlamos a fantáziálásra: képzelete mélyén talán mindenki dajkál egy tágasabb világot, amelyben több tehetséggel és nagyobb vonzerővel bír, több figyelem fordul felé, és magasabbra jut mindennapjainak pincészetjénél... Megvethetjük az iszákosokat, lenézhetjük az ábrándozókat (a bennünk rejtőzködőt is), de Kosztolányi versikéje szíven üti az embert: „Csodálkozol a kokainistán, / s nem érted? / Gondolkozzál az okain is tán, / s megérted”. Ismerősöm némi kajánsággal visszakérdezett: nem lehet, hogy mégis csak igaza volt Marxnak, amikor a nép ópiumának nevezte a vallást? Erre csak azt tudtam válaszolni: bizony, úgy is használható. Ahogyan a gyógyszer is lehet narkotikum, ahogy az étel is lehet mérge. A józan mértékletesség a kérdés. Vallását, hitét is „használja” az ember: serkentőnek, nyugtatónak vagy éppen vigasztalónak... De jó esetben nem ölbe tett kézzel fohászokodva várjuk sorsunk jobbra fordulását, hanem imádkozva – és dolgozva... Persze, engem sem elégitenek ki maradéktalanul a saját kérdéseimre adott válaszaim. Ami azt is jelenti, hogy hatalmasabb a valóság annál, amit képes vagyok átlatni és átélni. Akkor pedig érthető a sóvárgás a teljesebb létre, mert – ezek szerint – van teljesebb lét...

Hogy ez valamiféle „meghosszabbítása” volna ennek – ahogy sokan a feltámadást elképzelik: mint a halál utáni időbeli toldalékot, ráadást –, nem hiszem. A feltámadás a keresztény hit központi magva – amelyről nagy-nagy mértéktartással beszél Jézus. Mint aki tudja, milyen keveset vagyunk képesek felfogni a teljességből. Az ő feltámadását sem látták a tanítványok: de idővel elhitték – megjelenéseiből megérezték a lét teljességét. Ami a tér és az idő és a többi korlátok meghaladását jelenti. A feltámadással Jézus azt igéri, amire mindannyian vágyunk – az iszákosok, a megrogzott ábrándozók és a kokainisták is –, mindnyájan, akik rádöbbenünk arasznyi létünkre és annak megtoldhatatlanságára. Nem hosszabbítást és nem ráadást remélünk, hanem a lét teljességét – amely hiányával már jelen van az életünkben. Innét van bennünk a sóvárgás. Ebből tudjuk, hogy van, ezért hisszük, hogy lennie kell. Mert csak ami van, csak az hiányzik.

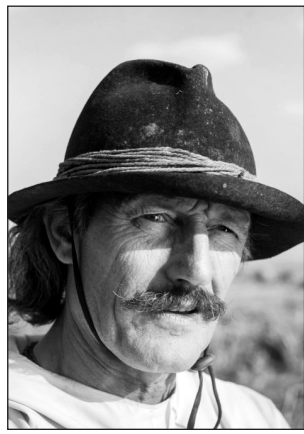
Kipke Tamás

FELSÉGES ALÁZAT

A magyar–bajor kapcsolatok immár ezer évre nyúlnak vissza, ugyanis első királyunk, az 1083-ban szentté avatott István bajor földről nősült: Gizella hercegnőt vette feleségül, akit a Katolikus Egyház boldoggá avatott. Gizella Scheyernből származott, ahonnan a közel 750 éven át Bajorország felett uralkodó Wittelsbach család is eredezteti magát. Az utolsó bajor király, III. Lajos csak öt évig uralkodott, mert 1918 őszén, az Európán végigsöprő forradalmak őt is letaszították trónjáról. A zűrzavaros helyzetben saját és családja életét féltve, felesége sárvári birtokán talált menedékre és ott is hunyt el 1921 őszén.

Egyik dédunokája az afrikai Kenyában lett misszionárius. A fővárostól több száz kilométerre fekvő Illeretben mindenki ismeri Flórián atyát, de aligha tudják róla, hogy eredetileg Ferenc-József bajor hercegként látta meg a napvilágot. Egy interjúban utalt arra, hogy már kisfiúként vonzotta a hittérítés. A Habsburg család egyik oldalágából származó édesanyja lakóhelyének plébániáján találkozott először misszionáriusokkal, és szülei nem gördítettek akadályt az elé, hogy papi pályára lépjen. A teológia elvégzése után szerzetesi életét – immár Flórián atyaként – a Münchentől nyugatra fekvő Szent Ottilia kolostorban kezdte. A kolostor a világ különböző pontjaira küld hittérítőket. Ő

1984 elején szállt repülőgépre, hogy a kenyai főváros, Nairobi egyik nyomorvedébe vigye el az Evangélium üzenetét, egyben pedig segítsen az ott élőknek nehéz sorsuk elviselésében. Az ezredforduló követően rendje a Nairobitól több száz kilométerre északra fekvő Illeretbe küldte, hogy a ma is nomád dászánah törzs körében folytassa munkáját. A kezdeti időről így írt egy levelében: „Itt ülök a kunyhóm előtt, amely nem nagyobb, mint a terepjáró autóm, és

Flórián atya Kenyában

csodálom a naplementét. A kunyhóba csak egy ágy és polc, valamint egy picike asztalka fér be.”

Flórián atya azonban nem azért érkezett Afrikába, hogy sopánkodjék, hanem lendülettel neki látott a misszió kiépítéséhez, és hamarosan kis templommal, valamint egy műhellyel büszkélkedhetett Illeret, amelyben a fiatalok gépkocsiszerelést tanulhattak. Szívügye ugyanis, hogy olyan szakmát adjon a felnövekvő nemzedék kezébe,

amellyel azután is fenn tudja tartani magát, miután az élettér végleg beszűkül a nomád állattenyésztés számára. Márpedig ez az idő erősen közeleg, mert a globalizáció Kenyát sem kíméli, és ez kiváltképpen az ősi társadalmi berendezkedés felbomlásában tapasztalható. Az alkoholizmus, az AIDS terjedése és a lakosság lendületes növekedése rohamos elszegényedéssel, alultápláltsággal, egyben pedig a nyomor fokozódásával jár. A ma is még vándoréletet folytató dászánah törzs gyermekei nem tudnak iskolába járni, ezért Flórián atya a regensburgi egyetemmel karöltve kidolgozott egy olyan projektet, amelynek keretében a törzs fel- növekvő nemzedéke az állatok őrzése és terelése mellett tanulhatja a betüvetést, a számtant és olvasást. Ebben az öket kísérő tanítók segítik és igyekeznek felkészíteni őket arra, hogy idővel szakmát tanulhassanak.

A reménykeltő kilátások meglegegedéssel töltik el a 60 éves Flórián atyát, aki hálát ad a Mindenhatónak, hogy messze minden civilizációtól, misszionáriusként dolgozhat Kenyában, mert hercegi rangjával és ősi családjának történelmi múltjával ugyan teljesen tisztában van, de nem sokat foglalkozik. Hívei közül Illeretben aligha tudják, hogy merrefelé van Bajorország.

Vincze András

A SZOMJÚSÁG DICSÉRETE

Megrázó dokumentumfilmeket lehet látni arról, hogy egyre nagyobb vízhiánytól szenved Afrika és Dél-Ázsia egyre több népe. Milyen távolságról cipelik az asszonyok az egyre gyérebb hozamú és sokszor fertőzött vizet! Mert sem az ember, sem állatok és növények nem élhetnek, teremhetnek víz nélkül.

Egy felnőtt ember szervezetének 2/3-ad része víz. De az egyre kevesebb vízerért már most harcban áll egymással néhány állam. Mert ENSZ-adatok szerint a világon minden hat emberből csak egynek jut egészséges ivóvíz. Riasztó híreket olvasunk, hallunk a szárazságtól sújtott vidékek növekvő vízhiányáról.

Mind ezek ismeretében elcsodálkozhat az ember, hogy az idei nagybőjti vatikáni lelkigyakorlat témája „a szomjúság dicsérete” lesz. Talán a vízre szomjazók gyötrelmeit dicsérik?

Vagy a Keresztrefeszített szomjúságát: „Szom-

jazom!” Mire kínzó ecettel itatott izsópot nyújtott neki? Megváltónk értünk vállalt szenvedését joggal dicsérhetjük ugyan, de a lelkigyakorlat elmékedése valószínűleg még csak nem is Ferenc pápa „Laudato si” enciklikájá-

ból a teremtett világ dicséretét, védelmét idézik, hanem azt a másfajta szomjat, mely boldoggá tesz.

Ferenc pápa idén az 52 esztendő portugál Jose Tolentino de Mendonca papot, teológust és költőt kérte fel az elmékedések vezetésére február 18. és 23. között az aricai lelki gyakorlatos házban. De Mendonca atya nemzet-

közi híru lelki író, a lisszaboni katolikus egyetem rektorhelyettese.

Nem ismerjük az elmékedések tartalmát, csak a címekből következtethetünk: A szomjazás tudománya; Észrevettem, hogy szomjazom; Jézus-szomj; A könnyek szomjóról mesélnek; Meghallani a perifériák szomját – és így tovább.

„Az élő víz forrására” szomjazik a lelkünk. Jézus-szomjunk van, órá szomjazunk. Felismertük már? Sejtjük ennek a szomjazásnak a „szomjazás tudományát”?

Az elmékedéshez az atya csak szempontokat ad. Mindenki maga keresi a lelki gyakorlat során a benne élő Jézus utáni szomjúságot. Esetleg könyvekkel küzdve, talán meglepő felismerésekkel. Nem „ékeszólást” keresve, nem költői megfogalmazásokat, hanem a nekünk fontos felismeréseket és hitünkben megerősítésünket.

Rosdy Pál

A SÓLYOM

A világ leggyorsabb madarának tartott vándorsólyom lett az idén – a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület kezdeményezésére – az év madara. Lehetett volna tavaly is, mert 2017-ben volt húsz éve annak, hogy több évtizednyi szünet után 1997-ben költött újra Magyarországon. De lehetett volna bármikor, mert bizonyára találunk valami olyan évfordulót, eseményt – tíz, húsz, harminc, száz vagy akár ezer éve –, amely a sólyom tiszteletét bizonyítja. Mesék, mondák tanuskodnak arról, hogy ez a madár mindegyik a világon az erő, az ügyesség, a gyorsaság szimbóluma, és tegyük hozzá: a bölcsességé is.

Úgy tartják, az európai irodalom első állatmeséjének hőse is a sólyom. Hésziodosz az időszámításunk előtt közel 800 évvel az akkori hatalmasok figyelmébe ajánlotta a példázatot. A történet szerint a sólyom a felhők közt karmába ragadta a csalóanyagot, „s ez szálnalmas hangon sirt”, könyörgött az életéért. Mire a sólyom: „Ó, nyomorult, mit nyögsz? Az tart, aki sokkal erősebb, / s dalnok vagy bár, arra cipellek, amerre akarlak, / míg nem elengedlek, vagy, rád éhezve, bekaplak. / Balgatag az, ki erősebbel mer szembeszegülni, / úgysem győz, csak a szégyenhez még bánata társul.”

Aiszóposz fabulája szerint is könyörgött a csalóanyag sólyomnak az életéért. Azzal érvelt: úgysem lakna jól vele. Mire a sólyom így felelt: „Igazán bolond lennék, ha elereszteném azt, ami a karmaim közé került, és azt kergetném, amit még nem is látok.” És a tanulság: „A mese azt bizonyítja, hogy ugyanilyen esztelenek azok az emberek is, akik többet remélnék az elérhetőnél, s a kezük közt lévő dolgokat elszalasztják.”

Aiszóposz meséit magyarra is lefordították. Heltai Gáspárnak és Pestiz Gábornak köszönhetjük az első klaszikus fabulákat. De a haza mindeneseként tisztelt Fáy András is megírta, a nagy elődök – Aiszóposz, Phaedrus és La Fontaine – hatására a maga meséit. Ezek között természetesen fontos szerepet kapnak a sólyomról szóló történetek.

Mivel a mesékben minden lehetséges, nyilván Fáy András is hallotta, amikor a tűzök azt javasolta a mada- raknak, hogy gyorsabbak lehetnének, ha követnék a négy lábúakat. „Sokan hajlottak, de a nemes sólyom: – Vessétek el – így inti őket – a buta tanácsot, mely nemzetiségünkkel kiforgatna egykor, és azt tenné, hogy se földön, se levegőben nem lennének otthon. Tudom, miért hitegetsz, jó ólommadár! repülni ügyetlen vagy s lomha!

Hasznos a szép idegen példát követni, de megválasztva. Sajátsága van minden nemzetnek s ezt feláldozni a követésben – veszély!”

Egy másik Fáy-történet szerint a „madár-szent ügy érdekében” egyesülnének azok a főbb szárnyasok, akik a nemes sólymot is szeretnék megnyerni, csatlakozzon hozzájuk. A sólyom csak annyit kérdez: „S mi tulajdonképeni iránytók?” A holló kezdené a terv ismertetését, melyet – mint mondja – ő készített, de közbevág a szajkó: az ő alapeszméi szerint! A daru pedig azt állítja, mindezt csak ő tudja megvalósítani! És fújja a magáét a vércse is, a saskeselyű is... Mire a sólyom megjegyzi, ettől az egyesülettől nem vár sikert „a szárnyas hazára”. „Ti hiúbbak vagytok, mint sem jó hazafiak lehetnétek...”

Ez a sólyom már akkor is tudott valamit. Nem véletlenül lett az év madara.

Filip Gabriella

„EURÓPA SZABADSÁGÁNAK LEGKIVÁLÓBB HARCOSA”

Mindszenty József bíboros lelkipásztori útjai 1972–73-ban

Negyvenöt évvel ezelőtt, 1972–73-ban Mindszenty József bíboros, primás nyugat-európai városokban és búcsújárhelyeken fölkereste a magyarok sokaságát, lelkipásztori útra indult Kanadába, az Amerikai Egyesült Államokba, Dél-Amerikába, Dél-Afrikába, Ausztráliába, Új-Zélandra. A magyarok szerette a nagyvilágban lelkesedéssel és tisztelettel fogadták. Mindszenty bíboros kötelességének érezte, hogy a diaszpórában élőket hitükben és magyarságukban erősítse. Tapasztalatait megörökítette visszaemlékezéseiben, melyből az alábbiakban közlünk egy hosszabb részletet.

Nélkülözvén a segédpüspököket, magam indultam el lelkipásztori utakra: helyről helyre magyar híveim közé. Előbb Európában kerestem fel őket, később azonban jártam Kanadában, az Egyesült Államokban, sőt Dél-Afrikában is. Utaimon természetesen mindig felveszem a kapcsolatot az illetékes főpásztorokkal, hogy megtárgyalhassam velük a magyar hívek és lelkipásztorai problémáit. Első utam 1972. május 20-án Németországba vezetett. Münchenben Döpfner bíboros társam vendége voltam, akinek kifejeztem a magyar nép nevében hálámat azért a nagyszabású és nagylelkű támogatásért, amelyben a német katolicizmus a rászorult magyarokat – otthoniakat és emigránsokat – a háború utáni évektől kezdve részesítette és részesíti. Május 21-én, pünkösdvasárnap a magyar emlékekben oly gazdag Bambergben a németországi magyarok Szent István millenniumi ünnepségein vettem részt. 3500 magyar zarándok volt jelen ezen az első külföldi magyar seregszemlén, s őket arra kértem, hogy őrizzék meg idegenben is a magyarság keresztény erkölcsi és kulturális hagyományait. Bíraltam az otthoni abortusz-törvényt, rámutatva annak szomorú és tragikus következményeire. A cserkészgyűlésre vigasszal és reménységgel töltött el; örömmel vettem részt a délutáni Szent István Akadémia

Mindszenty bíboros 1974-ben

díszgyűlésén is. Másnap az Ackerman-Gemeinde felkérésére a frankfurti dóm-ban mondtam szentmisét és szentbeszédet, délután pedig meglátogattam a würzburgi megyéspüspököt. Az utolsó napon, május 23-án Münchenben egy magyar szerzetesnők által vezetett aggenhelyet tekintettem meg.

Kastl és a Benelux-államok

Második németországi utamon került sor Kastlban a magyar gimnázium meglátogatására. E kiváló intézmény fennállásának 15. évfordulóján rendezett ünnepségekre 1972. június 14-én érkeztem, s ott a helyszínen köszöntem meg az eichstätti megyéspüspöknek s több jelenlévő állami szerv képviselőjének azt a felbecsülhetetlen támogatást, amit évről évre ifjúságunknak nyújtanak. 1972. augusztus 26-án Brüsszelbe repültem, ahol négy napot töltöttem. Felejthetetlenül szíves vendéglátásban volt részem Mgr. Iginio Cardinale apostoli nunciusról. Látogatásom első napján találkoztam a három Benelux-állam karitatív és szociális intézményeinek és szerveinek képviselőivel. Második napon több püspökkel, számos magyar, belga, holland, va-

lamint Skandináviából és Angliából átjött lelkéssel koncelebrációs szentmisét mutattunk be a monumentális Jézus Szíve-bazilikában. Becslések szerint a szentmisén 7000 hívő volt jelen s a hatalmas középső hajót magyarok töltötték meg. Délután a rendezőség a díszgyűlés közönségét a mintegy három ezer személyt befogadó hatalmas teremben alig tudta elhelyezni. A harmadik nap Liège-be, Tongerlőba, Banneux-be és Aachenbe utaztam. Az utolsó napon az európai magyar főlelkészek értekezletén vettem részt. Szeptember 17-én Marizellben László István püspökkel, ötven magyar lelkéssel és mintegy ezerötven magyar zarándokkal ünnepeltük együtt a Szent István-millenniumot.

Szentbeszédeimben, felszólalásaimban és az elmaradhatatlan rádió- és televízió-adásokban a magyar egyház nehéz helyzetével és sokféleképpen sanyargatott népünk sorsával is foglalkoztam. Nem lepott meg, amikor tudomásomra jutott, hogy a magyar kommunista rendszer fokozódó ingerültséggel figyeli az ünnepségeken megjelenő lelkes tömegeket, és hogy megnyilatkozásaim miatt a Vatikánnál tiltakozott, rendszabályokat sürgetett ellenem. Később a kommunisták otthoni püspököket is kezdtek küldözgetni Rómába, akiknek a budapesti Állami Egyházügyi Hivatal utasításainak megfelelően panaszt kellett emelniük az én „ártalmas” külföldi szereplésem miatt. Az itt alkalmazott s oly átlátszó formula természetesen az volt, hogy engem el kell hallgattatni külföldön, a szabad világban is, mert különben a rendszer „bosszút áll tevékenységemért az otthoni katolikus egyházzal.” Teljes megbénítást követelték. A Vatikánban átvették a tiltakozásokat. Nekem aztán tudomásomra hozták a bécsi nuncius útján 1972. október 10-én, számkivetésem 13. hónapjában, hogy a Szentszék a magyar kommunista rezsimnek 1971 nyarán garanciát adott arra, hogy én külföldön semmi olyat nem tesz

szek vagy mondok, ami a magyar kommunista rendszert „ingerelhetné”. Azt feleltem, hogy 1971. június 25. és 28. közt lefolyt tárgyalásaink alatt a Szentatyá személyi küldötte ezt, a hivatásomat súlyosan érintő tény, nem említette meg előttem. Ha ilyen garanciáról tudtam volna, úgy gondolom – visszariadva a garanciaadás tényétől és az evvel kapcsolatos megegyezéstől –, kértem volna a Szentatyától a kijövelemmel kapcsolatban addig tett intézkedések visszavonását. Tudott dolog, hogy én szenvedő népem körében akartam maradni és meghalni. Kértem a nunciust, közölje vatikáni illetékesekkel, hogy otthon síri csend van az egész országban s én visszariadok attól a gondolattól, hogy némán hallgassak még itt a szabad világban is.

A figyelmeztetést a másnap kezdődő fatimai utammal kapcsolatban kaptam. A Szentatyá az előzmények ellenére sem kívánta, hogy bemutassam neki fatimai beszédemet; a lisszaboni nunciatura azonban, a hátam mögött, a nyomdában cenzúrázta azt. A következő mondatokat is kivették belőle: „Kelet azt hirdeti, hogy ma már a legelrugaszkodottabb üldözök is szelíd bárányok lettek. Ne

higgyétek! Gyümölcsseiről ismerjük meg a fát. Hogy ott több a templomba járó, mint egyik-másik nyugati országban, az lehet, de ez a tény nem az ottani rezsimnek érdeme, hanem a kereszt alatt roskadozó keresztényeké.”

Portugália

Portugáliába 1972. október 11-én érkeztem meg; a repülőtéren a pátriárka, több püspök és számos egyházi és világi vezető személyiség fogadott. Október 12-én este már Fatimában vezettem az esti gyertyás körmenetet és másnap, október 13-án reggel a kegyeszoborral tartott rózsafüzér-körmenetet. A legszentebb áldozatot Ribeiro pátriárkával, a portugál püspöki kar tagjaival és nagyszámú európai, afrikai és amerikai pappal mutattam be. A három fatimai látnok egyikével, Lucia nővérrel október 14-én Coimbrában találkoztam. Október 15-én délelőtt elvégeztük a magyar kálvárián a keresztutat; misémet a Szent István-kápolnában mondtam. Délután Madeirába repültünk. Funchalban IV. Károly király apavorsójánál – akinek testét a boldoggá avatási eljárás során éppen ebben az évben „emelték fel” – hazánkért miséztem. Beszédem témája: az utolsó magyar király szomorú sorsa és országunk megcsonkítása együtt példázák a közép-kelet-európai tragédiát. Beszéltem a szinte elviselhetetlen magyar szenvedésekről... Másnap Lisszabonban Horthy Miklós kormányzó és felesége sírjánál imádkoztam.

1973-ban újabb lelkipásztori utakat tettem: március 15-től 19-ig Innsbruckban, április 28-tól május 1-ig Kölnben, június 30-án Augsburgban találkoztam több ezer magyar hívővel. A főpásztorok mindenütt nagy szeretettel fogadtak, nagy jóakarattal hallgatták meg és vették át a magyarok lelkipásztorságára vonatkozó javaslatomokat. Soha nem fogom elfelejteni Frings és Höffner bíborosok jószágát híveink iránt és meleg testvéri szeretetüket irányomban. Ugyanezt mondhatom el Mgr. Paul Ruschról, Tirol püspökéről. Augsburgba a Szent Ulrich millenniumi ünnepségekre kb. 1300 magyar zarándok érkezett, akik június 30-án részt vettek szentmisémben. Szentbeszédeimben – a helyi és történelmi időszerűségekre figyelemmel – utaltam a rengeteg áldozatra, amit a magyarság a kereszténység védelmében ezer éven keresztül magára vállalt. Azután meglátogattam a megyéspüspököt, valamint a pápai legátust, Suenens bíborost, végül a Szent István-millenniumi magyar ünnepségek végeztével fogadtam az európai magyar szervezetek küldöttségeit.

1973-ban még három nagyobb lelkipásztori utat tettem: július 13–17-ig Angliában, szeptember 18-tól október 4-ig Kanadában és az Egyesült Államokban és november 22-től december 5-ig a Dél-Afrikai Unióban. E két esztendőn belül 58 000 kilométert utaztam autón, vonaton és repülőgépen. Utazásaim, a sok egyházi funkció, sajtókonferenciáim, küldöttségekkel, családokkal vagy magánszemélyekkel való találkozásaim és a sokféle lelkipásztori és nemzeti probléma megtárgyalása nem estek nehezemre, hiszen 23 évi kényszerű elszigeteltségem után a hivatással járó intenzív tevékenység, az emberekkel és a világgal való missziós kapcsolatok örömmel töltötték el.

Nagy-Britannia

Nem szabad azonban elnyújtanom ezt az utolsó fejezetet, amelyben néhány más, fontos eseményt kell még közölnöm. Ezért csak az angliai utat ismertetem igen röviden. Angliában júliusban látogattam meg a magyarokat. London-

Szentmise a bécsi Pázmáneumban

ban testvéri szeretettel meleg vendégbárárságban részesített Heenan bíboros. Két alkalommal székesegyházát is átengedte nekünk: első ízben a magyar, egy másik napon pedig az angol hívek töltötték azt meg.

Heenan bíboros beszéde nem találkozott a kollaboránsok tetszésével. Többek között ezeket mondotta: „Amíg Mindszenty bíboros száműzött marad, a világ nem felejt el, hogy a kommunizmus hajthatatlan ellensége a vallásnak. Mi, akik szabadságban élünk, nem nyugodhatunk bele abba, hogy valamely hitfelekezeti férfi, vagy nőtagjai hitükért üldözöttség szenvedjenek. Ha a világkommunizmusban valóban őszinte békevágyában, mutassa meg azt elsősorban azzal, hogy az üldözéseket megszünteti. Hívja haza a bíboros-primást Magyarországra az ő népéhez, amelynek ő az atyja és hőse.” A manchesteri és bedfordi magyarokat szintén felkerestem. Manchesterben a salfordi megyéspüspökkel, két segédpüspökkel, a káptalan tagjaival és 120 pappal mutattuk be a szentmisét a katedrálisban szorongó kb. 2000 hívő jelenlétében, Bedfordban szentségimádáson vettünk részt, amely után szentségi áldásban részesítettem a magyar és angol híveket.

Angliai látogatásom utolsó napján elfogadtam Winston Churchill meghívását. A nagy Churchill unokája az angol parlament épületében rendezett tiszteletemre díszbédet. Ezen Averell Harriman, négy angol miniszter, valamint a három nagy parlamenti párt 20 képviselője jelent meg. Churchill fogalmazta meg és tette közzé a 130 képviselő aláírásával ellátott alábbi nyilatkozatot: „Nagy-Britannia melegen üdvözlöi Mindszenty bíborost, mint Európa szabadságának legkiválóbb harcosát, aki félelem nélkül szállt szembe a nemzeti szocialista és kommunista elnyomással és ezért üldözöttség és börtönt szenvedett.”

Szinte nem is kétséges, hogy a magyarországi kommunista rendszert megnyilatkozásaimnál is jobban ingerelték az angol bíboros beszéde és az angol politikai tényezők nyilatkozata. Így angliai utam után a Vatikán újabb és még erősebb ostrom alá került; lemondásomat és megrendszabályozásomat követelték. Emlékirataim ügye is itt kapcsolódott bele az eseményekbe.

(Mindszenty: Emlékirataim. Szent István Társulat, Budapest, 1989)

FILMEK – HÍREK – LELKISÉG

Keresztény Élet
PORTÁL NEM CSAK KATOLIKUSOKNAK

www.keresztenyelet.hu

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/miserend>

ANGLIA:

London: Ft. Csicsó János főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, GB London, W5 4EA, Tel./Fax: 0044-20/8566-0271. E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com Misézó helyek: London, South Croydon, Bristol, Luton, Cambridge; www.magyarokatolikusok.co.uk. Bővebb információ a Facebookon, a Katolikus szentmisék Londonban cím alatt.

Észak-Anglia:

Az észak-angliai magyar lelkipásztorkodás átméletileg szünetel. Lelkipásztori ügyekben, kérem, vegyék fel a kapcsolatot a londoni Főlelkéssel.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész és P. Szomszéd Tamás SJ, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, tel.: 0043-1/526 49 72; fax: 0043-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7., Bécsújhely, Domplatz 1 (Szent Katalin-kápolna), minden hónap utolsó vasárnapján 17.00-kor; E-mail: bmke@katolikus.at; Baden, minden hónap második vasárnapján 16.30-kor, Leesdorfer Haupt Str. 74., 2500-Baden.

Pázmáneum: Ft. Varga János rektor, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, tel.: 0043-1/3191403-18, e-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com, előesti szentmise: szombatoként 17.00-kor. <http://www.pazmaneum.katolikus.hu>

Burgenland/Alsóőr: Kath. Pfarramt, A-7501 Unterwart 226, tel.: 0043-3352/34108. Misézó helyek: Alsóőr, vasárnaponként 9.45-kor, Felsőőr, vasárnaponként 8.30-kor. Felsőpulya, hó 1. vasárnapján 8.45-kor. Alsópulya, hó 1. és 3. vasárnapján 18/19 órákor.

Eisenstadt/Kismarton: Ft. Pál László. Szentmise minden hó 3. vasárnapján 11.00-kor, Franziskaner Kirche, Haydngasse 31, A-7000 Eisenstadt.

Graz: Msgr. Molnár Ottó, tel.: 0043-316/68 21 2421, otto.molnar@laposte.net; és Ft. Holló István, tel.: 0043-676/8742 6711, e-mail: istvan.hollo@graz-seckau.at; szentmise minden vasárnap 17.00 órákor. Kalvarienberg-Kirche, Kalvarienbergstr. 155., A-8020 Graz.

Innsbruck: Ft. Dr. Nagy-György Attila, e-mail: mackopapbacsi@yahoo.de Szentmise minden hónap 2. vasárnapján a Magyar Házban, Richard Wagner Str. 3. A-6020 Innsbruck. Érdeklődni: Wachsmuth Tünde, sopronyi_tunde87@yahoo.com

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Herrenstr. 2. A-4600 Wels, tel.: 0043-732/341175, e-mail: ernest.szabo@diocese-linz.at; Misézó helyek: Linz: minden hónap 1., 3. és 5. vasárnapján; Wels: 2. és 4. vasárnap.

Klagenfurt: Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 14.00-kor a Kapuziner Kirchében, Waaggasse 15, A-9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombaton 17.00-kor az Orsolyita-templomban, Aigner Str. 135. A-5061 Salzburg. Érdeklődni: Bohuny István, tel.: 0043-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Magyar Ház, szentmise minden vasárnap 10.30 és 18.00 órákor. Rue de l'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles. Tel.: 0032-2/64 96 188, mobil: 0032-487/614 063, e-mail: havas@piar.hu. Honlap: www.magyarhaz.be. Misézó helyek: Leuven, Hágua/NL, Luxembourg.

Liège/Luxembourg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liège, tel.: 0032-4/22 33 910; fax: 0032-4 /22116 09. Misézó helyek: Liège, Verviers, Eupen, Huy, Genk, Eiden, Charleroi, Luxembourg város.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 Paris, tel.: 0033-1/42 086170, fax: 0033-1/42 067155, e-mail: missioncatholique@orange.fr; www.magyarmisszio.info

LENGYELORSZÁG

Varsó: minden hónap második vasárnapján 15.00-kor, Az Úr Mennybemenetele-templom (Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego), Ursynów, al. Komisji Edukacji Narodowej 101. Metróval a Stokłosy állomásig kell jönni, majd Varsó központja felé sétálni kb. 350 m-t.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Kempten, Neuburg a. D.. Érdeklődni: Ft. Varga Péter, Ungarische Kath. Mission, Henisiusstr. 1., D-86152 Augsburg, tel.: 0049-821/31 66 89 60 vagy 0049-821/31 66 89 61, E-mail: iroda@augmis.de; www.augmis.de; www.augsburgmisszio.de

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye:

Magyar Katolikus Misszió kápolnája, Nürnberg, Harmoniestraße 28A. Szentmise minden vasárnap délelőtt 11 órákor, a hónap utolsó vasárnapján 16 órákor. A hónap utolsó vasárnapján a szentmise után agapé a helyszínen a hívek adományából. A szentmiséket celebrálja: Neu Antal.

Esseni Egyházmegye:

Miséző helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen. Kölnben: tel./fax: 0049-221/33 778 517.

Freiburgi érsekség:

Ft. Lovász Reinholdt plankstadti kooperator, cím: Schwetzingen-Str. 32, D-68723 Plankstadt, havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye:

Miséző helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd.: Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, D-20535 Hamburg, tel.: 0049-40/25 077 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen:

Miséző helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen. Érdeklődni: Ft. Lukács József, Kath. Ungarnseelsorge Köln, Am Rinkenpfehl 10, D-50676 Köln. E-mail: ungarnzentrum@netcologne.de; tel./fax: 0049-221/33 778 517; <http://www.ungarnzentrum.de>

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye

frankfurti székhellyel: Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Tel.: 0049-69/ 24 79 50 21, 069/24795022, fax: 0049-69/97 78 26 84; www.magyar-katolikusok-frankfurt.de, pal.takacs@magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freisingi Főegyházmegye:

Miséző helyek: München, Rosenheim, Erding, Ladshut, Bad Tölz. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Egyházközség – Ungarische Katholische Gemeinde, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: 0049-89/2137-4230, fax: 0049-89/ 2137-4234. E-mail: Ungarische-Gemeinde.Muenchen@comuc.de; www.ungarische-mission.de Nyugdíjas kiségitő: Ft. Buchmüller István ny. plébános.

Münster-Paderborn-Osnabrücki

Egyházmegyeik:

Miséző helyek: Bielefeld, Hagen, Marl, Minden, Münster, Neukirchen-Vluyn, Osnabrück. Érdeklődni: Ft. Simon Péter, Münster Magyar Katolikus Misszió, Middelheld 24, D-48157 Münster, tel.: 0049-251/9 32 57 288, e-mail: ungarische-mission@bistum-muenster.de, honlap: <https://sites.google.com/site/magyarokatolikusmisszio> vagy <https://www.facebook.com/ungmis>

Passauai Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Kovács János, 84375 Kirchdorf am Inn, tel.: 0049-85/71 23 32. Magyar Missio Passau, honlap: www.magyar-missio-passau.de/

Rottenburg-Stuttgarteri Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Dr. Tempfli Imre, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle Str. 30, D-70186 Stuttgart, tel.: 0049-711/236 91 90, fax: 0049-711/236 73 93, e-mail: mission@stuttgarti-katolikusok.de <http://www.stuttgarti-katolikusok.de> és Ft. Merlász Tibor, Walfischgasse 17, D-89073 Ulm, tel.: 0049-731/39 96 63 06, mobil: 0049-1575-3701412, e-mail: mtibor1960@gmail.com Misézó helyek: Stuttgart, Ulm, Balingen-Frommem, Biberach, Böblingen, Friedrichshafen, Eisingen, Heidenheim, Heilbronn-Horkheim, Ludwigsburg, Munderkingen, Reutlingen, Schwäbisch-Gmünd, Weingarten, Tuttlingen.

Würzburgi Egyházmegye:

Miséző hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Domerschulstr. 2, D-97070 Würzburg, Tel.: 0049-931/38 66 2530, fax: 38 662 599.

NORVÉGIA

Információ a magyar nyelvű lelkipásztori szolgálatról: www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Mons. Dr. Németh László főlelkész, a római Szent István Ház igazgatója, Casa di Santo Stefano, Via del Casaleto, 481, I-00151 Roma, tel.: 0039/06 6574 2834, mobil: 0039/348 79 52 165, e-mail: italiamissioni@gmail.com. Misézó helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, Chiesa Santa Maria del Suffragio (Via Giulia) – 00186 Roma, kivéve július, augusztus) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyasszonya-kápolnában minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Copernico 9, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar szentmisék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: Mons. Dr. Kovács Gergely, Pontificio Consiglio della Cultura, V-00120 Città del Vaticano, e-mail: gkovacs@tin.it

SVÁJC

Zürich: Ft. Varga Péter, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, tel.: 0041-44/36 23 303, e-mail: peter.varga@mail.ch; Misézó helyek: Zürich, Winterthur, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján 10.30-kor. Tel.: 00 41-22/7910458.

Lausanne: Szentmise minden hó 1. és 3. szombat 18.00-kor. Chapelle Servan, ch. Eugène-Grasset 12, Lausanne.

Bern: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 102, CH-3073 Gümliigen. E-mail: info@katolikus.ch; www.ungarnmission.ch

Basel: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Bininger Str. 45, CH-4123 Allschwil; tel.: 0041/765185440. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor. www.ungarnmission.ch; a Sacré Couer-templomban, Feierabendstr. 68.

TÍZÉVES A SZLOVÁKIAI EGYHÁZMEGYEI FELOSZTÁS

Tíz évvel ezelőtt, 2008. február 14-én hirdették ki a szlovákiai római katolikus egyházmegyék átszervezését, valamint két új egyházmegye megalakítását a Katolikus Egyház szlovákiai képviselői Jozef Tomko bíboros vezényletével.

A felvidéki magyar katolikusok képviselőinek jelentős része szerint az egyházmegyei felosztásnál a Szlovák Püspökkari Konferencia nem volt tekintettel arra, hogy megoldásukkal megbomlik az egy tömbben élő magyar nemzeti-ségű hívek természetes egysége. A felosztásra reagálva „Nyílt levelet” juttatott el a Szlovák Püspökkari Konferenciához a Pázmáneum Polgári Társulás, a Jópásztor Alapítvány és a Mécs László Társulás, amelyben a felvidéki magyar katolikusok szolgálatával megbízott magyar főpásztor kinevezését és lelkipásztori ellátásuk megfelelő megoldását kérték. A kéréssel egyetértő magyar nemzetiségű hívek és lelkipásztorai nevében a Szlovák Püspökkari Konferenciához eljuttatott nyílt levelet 25 szlovákiai magyar civil szervezet támogatta, és két hónap alatt mintegy huszonezren írták alá.

A felvidéki magyar katolikusok jogos kéréseinek kinyilvánítása nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy történetek bizonyos előrelépések a pasztoráció területén: helynököket neveztek ki a magyar hívek részére több egyházmegyében: a Nyitrai Egyházmegyében Ďurčo Zoltán atya személyében magyar anyanyelvű lelkipásztor látja el a helynöki feladatokat a magyar papok és hívek körében, a Besztercebányai Egyházmegyében is van kinevezett magyar helynök, Parák József atya végzi a szükséges feladatokat. A Nagyszombati Főegyházmegyében püspöki szinten először Orosch János püspököt bízták meg a helynöki feladatokkal, aki már azelőtt önmagától is régóta felvállalta a magyarok pasztorációját. Majd Orosch püspök atya érseki kinevezése után Kiss Róbert lelkiatya lett a felelős a magyar hívek pasztorációjáért az egyházmegyében, mint püspöki helynök. A Pozsonyi Főegyházmegyében pedig 2012-ben került sor segédpüspök kinevezésére, a magyarul kiválóan beszélő Hal'ko József személyében, aki éveken keresztül sikeresen végezte a pozsonyi magyarok pasztorációját is. Jelentős előrelépés történt a magyar anyanyelvű hívek katekizációjának területén, mivel 2009-ben megalakult a Magyar Kateketikai Albizottság, amely a Szlovákiai Magyar Hitoktatási Központ eredményeire építette tevékenységét és sikeresen működik.

Mindemellett a Pázmáneum Társulás és a Jópásztor Alapítvány a felvidéki magyar katolikusok jelentős részének óhaját szem előtt tartva továbbra is szorgalmazza, hogy a kinevezett püspöki helynökök munkáját olyan, a magyar katolikusok pasztorációjával megbízott főpásztor koordinálja, akinek tevékenysége nem korlátozódik csupán valamelyik egyházmegyére, hanem összefogja a felvidéki magyar katolikus papokat és híveket, ezáltal is elősegítve a lelki élet fel-lendülését, ezen belül az egyházmegyei felosztás óta egyre csökkenő magyar pa-

St. Gallen: a hónap második vasárnapján 17.00 órákor magyar szentmise a Schutzensel-kápolnában (a dóm mellett). Lelkész: Szücsi László, Kirchstr. 13, CH-9036 Grub. Tel.: 071 891 56 01.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyar lelkipásztori szolgálatért felelős püspökének irodája: MKPK, Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat, Dr. Cserháti Ferenc püspök, H-1053 Budapest, Papnövelde utca 5-7., tel./fax: 0036-1/266-4515, e-mail: cserhati@katolikus.hu □

pi hivatások gondozását a különböző egyházmegyék magyarok által is lakott területein.

Ezért a Nyílt levélben foglalt kéréseket ma is aktuálisnak tartjuk és várjuk azok mielőbbi megoldását az illetékes egyházi hatóságtól, hogy az eddig elért eredményekre építve s azokat tovább bővítve eredményesebb lehessen a felvidéki magyar katolikus közösség lelkipásztori ellátása.

Ennek jegyében folytatjuk a közös imát a felvidéki magyar katolikusok jogos kéréseinek teljesítéséért Jó Pásztor vasárnapján a XXIX. Komáromi Imanapon, amelyre ezúton is szeretettel hívjuk a híveket és papokat!

Pázmáneum

NE REJTŐZZETEK...

(Folytatás az 1. oldalról)

Ahogy Mária is vakmerő szeretettel mondott igent az önátadásra, úgy a fiatalok se keressék csupán a kényelmet, ne bújjanak el a nehézségek elől, hanem lépjenek ki és szeressenek, elsősorban a gyengébbeket és a szegényebbeket – zárja üzenetét Ferenc pápa a március 25-i ifjúsági világnapra.

(Vatikáni Rádió)

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betűnként: 0,10 EUR	
„Jelige” – postaköltség	5,00 EUR
Üzleti, nyereséges hirdetés betűnként	0,20 EUR
Nagybetűs sorok betűnként	0,40 EUR
Egyszerű, 1 „pontos” keret	10,00 EUR
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Külön kívánásokat esetenként árazunk.	

Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, illetve egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

ÉLETÜNK

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal:

KERESZTÉNY ÉLET SZERKESZTŐSÉGE

H-1075 Budapest, Károlyi krt. 1.

Telefon: (0036) 1/328 01 96, (0036) 1/328 01 97

Fax: (0036) 1/328 01 98

E-mail: eletunk@keresztenelet.hu

www.keresztenelet.hu

Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc

Felelős kiadó: Merka János

Felelős szerkesztő: Czoborczy Bence

A szerkesztőbizottság tagjai:

Ramsay Győző, Vincze András

*

Redakción és Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE GEMEINDE

Oberföhringer Str. 40, D-81925 München

Verantwortlicher Herausgeber: Merka János

Telefon: (0049) 89/98 26 37

Telefax: (0049) 89/98 54 19

E-mail: eluetenk@ungarische-mission.de

*

Abonnement für ein Jahr: 20 EUR

11 Exemplare

nach Übersee mit Luftpost USD 60

*

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik,

ők küldik szét, náluk is kell előfizetni!

Tengerentúlról, vagy ahol nincs magyar lelkész,

oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 2 EUR

Előfizetési ár egy évre: 20 EUR

Tengerentúlról USS 60

BANKSZÁMLÁNK:

Szent Maximilian Kiadó

OTP Banka Slovensko, Komárom

IBAN SK81 5200 0000 0000 0886 7696

BIC/SWIFT: OTPVSKBX

*

Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK

*

Druck:

Micropress Kft.

H-3516 Miskolc, Ács u. 12.

*

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt

zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET

MELLÉKELTÜNK.

HÍREK – ESEMÉNYEK

Újjáépítik a norciai bazilikát

Rómában a kormányhivatal épületében február 13-án megállapodási egyezményt írtak alá a norciai Szent Benedek-bazilika újjáépítésére az olasz kormány, Umbria tartomány és a spoleto-norciai főegyházmegye képviselői. Mint ismeretes, 2016 őszén több földrengés is pusztított Olaszország középső részén; az október 30-i földrengés következtében összedőlt a norciai Szent Benedek-bazilika. Európa fővédőszenájének szülővárosában, az egykori Nursiában álló román kori Szent Benedek-bazilika az ország egyik jelképe, így még inkább érthető, hogy az illetékesek mielőbb szeretnék helyreállítani a város, a térség, Olaszország és egész Európa emblematis tempomát.

Kolozsváron is megnyílt a Mátyás-émlékév

Az emlékévként erdélyi programsorozathoz kapcsolódott a február 21-én a kolozsvári Szent Mihály-plébánia szervezésében megtartott „Mátyás király és szülővárosa, Kolozsvár” című rendezvény. A 2018-as évét Mátyás király emlékévének nyilvánította a magyarországi Nemzetpolitikai Államtitkárság: idén 560 éve, hogy Mátyást királlyá választották, illetve 575. évfordulója van annak, hogy Kolozsváron megszületett. A tényt, hogy Kolozsváron született, sokan ismerik, Kolozsvárhoz fűződő kétszóbbi kapcsolatot már kevesebben. Monumentális szobra nemcsak a szülővárosa főterét uralja, hanem a város meghatározó eleme is. Mátyás egygyé nőtt Kolozsvárral.

Szentté avatják VI. Pál pápát

Pál pápa közelgő szentté avatásának hírét a római egyházmegye papságához intézett hagyományos nagyböjti beszédekben erősítette meg Ferenc pápa február 15-én, csütörtökön délelőtt a lateráni Keresztelő Szent János-székesegyházban. Február 6-án a Szentek Ügyeinek Kongregációja tagjai rendes ülésükön egyhangúlag elismerték egy VI. Pál közbenjárására történt csodát. Már csak Ferenc pápa aláírása hiányzik, amely – úgy tűnik – nem várat sokat magára.

Romániában is munkaszüneti nap lesz nagypéntek

A bukaresti parlament által február 28-án megszavazott törvénymódosítás szerint nagypéntek Romániában is munkaszüneti nap lesz. A törvénymódosítást sürgősségi eljárásban tárgyalták, hogy már idén bevezethessék. Romániában az ortodoxok a nyugati ke-

reszténység húsvétja után egy héttel, április 8-án ünneplik Jézus feltámadását. A jogszabály arra nem tér ki, hogy a különböző vallásúak esetében hogyan járnak el; Erdélyben általában a munkáltatók és a munkavállalók közös meg egyezése alapján adják ki a húsvéti munkaszüneti napokat.

Bajorországi filmfesztivál

A bambergi érsekség médiaközpontjának közreműködésével rendezték meg január 22. és 28. között Bajorország több mint húszéves rövidfilmfesztiválját. A 28. Bambergi Filmnapok keretében, a „Pillanatok” („Augenblicke”) katolikus kínálatban négy ország tíz kisfilmjét is láthatta a közönség. A bambergi filmnapok Bajorország 1991 óta évről évre megrendezett rövidfilmfesztiválja, mely a csendesebb télidőben gazdag kínálatot várja az érdeklődőket. A rendezvény idén is több mint ötezer nézőt vonzott Bamberg filmszínházaiba.

Mária Maraton

A Sport az emberiség szolgálatában (Sport at the Service of Humanity) pápai kezdeményezés mintaprogramjaként mutatkozhat be ezután a magyar Mária Maraton, amelynek védnöke többek között a Kultúra Pápai Tanácsa lesz. A testmozgás és a hitélet összekapcsolását tűzi ki célul a Mária Maraton, amely a vatikáni támogatásnak köszönhetően egyrészt intézményesül, másrészt világszintű marketinglehetőséget kap. Fontos kiemelni, hogy ökumenikus kezdeményezésről van szó, amelyet római és görögkatolikus, evangélikus és református püspökök egyaránt támogatnak. A futók és kerékpárosok óriási táborát szólítja meg a maraton, amely Máriacelltől Csíksomlyóig ultramaraton távon nyújt lehetőséget nemcsak a fizikai erőpróbára, hanem felemelő lelki élményekre, elméledésekre is.

Kárpátalján is segít a Karitás

Visken ismertették az egészségügyi programot (Fotó: Katolikus Karitás)

Kétszáz gyermek szűrővizsgálatával kezdődött el a Huszthoz közeli Visken a Katolikus Karitás ideje, a magyar kormány által 17 millió forinttal támogatott kárpátaljai egészségügyi programja. A programról Écsy Gábor, a Katolikus Karitás országos igazgatója elmondta: a viski Kölcsény Ferenc Középsőiskolában az orvosmisiót vezető Vojcek László főorvos, egyetemi tanár irányításával az önkéntes magyarországi orvosok ezúttal három nap alatt kétszáz gyermek szemészeti, fogászati és mozgásszervi szűrővizsgálatát végzik el. □

„MOST BUZGÓBBAN GYAKOROLJÁK AZ IRGALMASSÁG TETTEIT”

Március közepén, amikor ez a lapszámunk a kedves Olvasók kezébe kerül, még benne járunk a nagyböjten. Erre az időszakra nyújthatnak lelki útvalót Tempfli Imre stuttgarti magyar lelképásztor gondolatai.

Ez a fenti mondattöredék egyik nagyböjti *prefáció*nkból (az eukarisztikus ima bevezetője) származik. Az első kérdés, ami vele kapcsolatban fölmerül: Milyen cselekedeteket nevezünk „az irgalmasság tetteinek”?

Hogy jobban megértsük a választ, kezdjük a jól ismert evangéliumi történettel az utolsó ítéletről (Mt 25,31–46).

Krisztus megjelenik dicsőségében és számadást tart minden ember fölött. A jókat – szavai szerint – jobbára, a rosszakat pedig a baljára állítja. De nem csak int, hanem elmondja azt is, hogy minek alapján fog majd így cselekedni.

Mit kell tenniük tanítványainak, hogy majd az ítéletkor jobbára állhassanak? Jézus azt mondja: az éhezöket, a szegényeket, a ruhátlanokat, a betegeket úgy kell gondozniuk, mintha Őt gondoznák: „Bizony mondom nektek, amit a legkisebbek valamelyikével nem tettetek, velem nem tettétek” (vö. Mt 25,45). Azok, akik így cselekszenek, azokat az ítéletkor Krisztus megjutalmazza, azaz beengedi dicsősége országába. Azokat viszont, akik nem ezek szerint éltek, Krisztus az ítéletkor baljára állítja, azaz nem léphetnek be oda.

Az evangéliumi rész összefoglalása tehát így hangzik: Hogy hogyan szól majd a fejedre olvasott ítélet, az majd attól függ, hogy gyakoroltad-e az irgalmasság tetteit vagy sem?

Máté evangéliuma a fenti részben 7 *irgalmassági cselekedetet* sorol fel: éhezöket ételt adni, szomjazóknak italt adni, mezíteleneket felruházni, utasoknak szállást adni, foglyokat kiváltani, betegeket látogatni, halottakat eltemetni. Ezeket hívjuk az *irgalmasság testi cselekedeteinek*.

A keresztény hagyomány az idők folyamán még 7-et fűzött hozzájuk. Ezek a következők: bűnösöket meginteni, tudatlanokat tanítani, kételkedőknek jótanácsot adni, szomorúakat vigasztalni, bánalmakat békével tűrni, az ellenünk vétőknek megbocsátani, élőkért és holtakért imádkozni. Ezeket hívjuk az *irgalmasság lelki cselekedeteinek*. Az irgalmasság testi és lelki cselekedetei az az „*edzőpálya*”, amelyen embertársaink szükségéhez keresztény módon viszonyulhatunk.

Először is szükségét szenvedő embertársaink csakis akkor szenvedhetünk hatékonyan, ha előbb felismerjük, hogy miben szenvednek hiányt. Ehhez azonban belső látó szemre van szükség. Ezt kell előbb megszerezni! Egy fiatal ember a templomban olyan Isten-élményben részesült, hogy lelke túlsordult. Amikor kijöttében észrevette a templom küszöbén ülő kol-

dust, odament hozzá és azt mondta neki: „Testvér, szeretlek. Mondd, mire van szükséged?” A bölcs koldus ránézett és ezt válaszolta neki: „Ha valóban testvéred lennék, akkor tudnád, mire van szükségem!”

Másodszor: szükségét szenvedő embertársainkon akkor tudunk az irgalmasság tettei szellemében segíteni, ha helyzetükbe képzeljük magunkat. Mindannyian tudjuk, hogy vannak olyan kilátástalan helyzetek, amelyekből az ember saját magát nem tudja kiszabadítani. Egy nagybeteg nem képes magát meggyógyítani, orvosra van szüksége. Egy mezítelen nem tudja magát felruházni, szüksége van valakire, aki őt felöltözteti. Egy halott nem tudja magát eltemetni. Egy bűnös nem képes magát meginteni, egy szomorú nem tudja magát megvigasztalni. Vannak tehát olyan kilátástalan helyzetek, és az én életemben sem ritkák, amelyekből csakis az embertárs tud bennünket kiszabadítani. Az az embertárs, akinek a szívét megérintette mások nyomora, szegénysége, szomorúsága.

Végül, de nem utolsósorban: szükségét szenvedő embertársainkon akkor tudunk az irgalmasság cselekedeteinek szellemében segíteni, ha *példaképpül vesszük a szenteket*.

Ha most azokra a szentekre gondolok, akik az Egyház történelme folyamán az irgalmasság testi vagy lelki cselekedeteit gyakorolták, akkor egy sereg név jut eszembe. Viszont csak kettőt hadd említsek meg, mindkettőt szoros szálak fűznek hozzánk.

Még legkisebbeink előtt is ismeretes Tours-i Szent Márton püspök (316–397) neve. Bár ő csak annyit tudnak, hogy Márton püspök – még katona korában – egy koldusnak odaadta fele köpenyét, a legfontosabbat mégis tudják, amit nekünk, felnőtteknek is egy életre meg kell jegyeznünk: Krisztus igazi követője megosztja, amije van.

Vagy nézzük a mi számunkra szintén ismerős és nagybecsűt Árpád-házi Szent Erzsébetet (1207–1231). Jóllehet Tübingia grófjának a felesége volt, mégsem szégyellte a betegeket, a leprásokat, a szegényeket gondozni.

Szent Márton, Szent Erzsébet és még sokan mások sarkallnak bennünket arra, hogy kövessük őket az *irgalmasság testi és lelki cselekedeteinek* gyakorlása útján.

Mert amíg érzékeny lelki szemmel keressük, hogy embertársaink miben szenvednek hiányt; amíg helyzetükbe tudjuk képzelni magunkat; s amíg – a szentek példája szerint – segítünk rajtuk, addig, hiszem, nem fog bennünket baljára állítani Krisztus!

Tempfli Imre, Stuttgart

AZ EVANGÉLIKUS FÉL IS ÁLDOZÁSHOZ JÁRULHAT HÁZASTÁRSÁVAL

A német püspöki konferencia tavaszi ülésén február 22-én, csütörtökön Indolstadtban egyéb fontos kérdések mellett a főpásztorok fontos határozatot foglaltak meg arról, hogy különleges esetekben a vegyes házasságban élő evangélikus hívők katolikus házastársukkal együtt áldozáshoz járulhatnak a szentmisén. Németország püspökei nagy többséggel szavazták meg azt a „tájékoztató útmutatót” (Orientierungshilfe), amely lehetővé teszi, hogy az evangélikus fél is élhessen e szentséggel házastársával együtt – bizonyos feltételek mellett. A közgyűlés zárónyilatkozatában foglaltak alapján vegyes házasság esetén az evangélikus fél abban az esetben élhet e szentséggel, ha – egy a pappal vagy a lelképásztor által megbízott személlyel folytatott lelkibeszel-

getés és alapos vizsgálat után – arra a lelkiismereti döntésre jut, hogy elfogadja a Katolikus Egyháznak az Eucharisziára vonatkozó hitét, továbbá egy „súlyos lelki szükséghelyzetből” ki akar kerülni, és kifejezi az Eucharisztia utáni vágyát.

Reinhard Marx bíboros, a Német Püspöki Konferencia (DBK) elnöke elmondta: intenzív viták előzték meg e döntést. Marx bíboros felhívta a figyelmet arra, hogy nem minden esetben történő, általános, hanem egyedi esetekre szóló engedélyezésről van szó. Nem azt akarják ezzel kifejezni, hogy minden mindegy. Valójában lelképásztori segítségnyújtásról van szó – fogalmazott Reinhard Marx.

Magyar Kurír
(a Katholisch.de cikke alapján)

KÖSZÖNETET MONDUNK TÁMOGATÓINKNAK:

dr. Singer József, Németország – 30 EUR; Sorcik Péter, Németország – 30 EUR

Az *Életünk* támogatására adományokat a következő számlára lehet befizetni:

szent maximilian kiadó

OTP Banka Slovensko, Komárno

IBAN SK81 5200 0000 0000 0886 7696

BIC/SWIFT: OTPVSKBX

(Kérjük, hogy az átutalás során tüntessék fel az ADOMÁNY szót.)